

Seiland/Sievju
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Seiland/Sievju nasjonalparkstyre
Møtested:	, Store Bekkarfjord
Dato:	25.09.2025
Tidspunkt:	12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet holdes i forbindelse med nasjonalparkstyrets befaring til Vargsundet.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 17/2025	Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 25.09.25		2025/289
ST 18/2025	Valg av medunderskriver - styremøte 25.09.25		2025/289
RS 8/2025	Protokoll fra styremøte 23.05.25		2025/289
ST 19/2025	Tiltak i Seiland/Sievju nasjonalpark, status tiltaksplan september 2025		2025/4678
ST 20/2025	Tiltaksmidler og driftsmidler - styremøte 25.09.25		2025/289
ST 21/2025	Rapport fra basiskartlegging i Seiland nasjonalpark 2024 og innspill til ny kartlegging		2025/9217
RS 9/2025	Orienteringssaker fra forvalter - styremøte 25.09.25		2025/289
ST 22/2025	Eventuelt - styremøte 25.09.25		2025/289

Arkivsaksnummer: 2025/289-20

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 03.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	17/2025	25.09.2025

Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 25.09.25

Innstilling fra forvalter

Innkalling og saksliste godkjennes.

--- slutt på innstilling ---

Arkivsaksnummer: 2025/289-19

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 03.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	18/2025	25.09.2025

Valg av medunderskriver - styremøte 25.09.25

Innstilling fra forvalter

Xxx velges til å signere protokollen sammen med styreleder.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

I henhold til vedtektene for Seiland/Sievju nasjonalparkstyre skal det føres protokoll fra styremøtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett styremedlem som velges ved møtets begynnelse.

Arkivsaksnummer: 2025/289-22

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 03.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievvu nasjonalparkstyret	8/2025	25.09.2025

Protokoll fra styremøte 23.05.25

Innstilling fra forvalter

Seiland/Sievvu nasjonalparkstyret tar protokollen fra styremøte 23. mai 2025 til etterretning.

--- slutt på innstilling ---

Vedlegg: Møteprotokoll

Møteprotokoll

Utvalg: Seiland/Sievju nasjonalparkstyre

Møtested: Møterommet, Alta havn, Havneveien 24

Dato: 23.05.2025

Tidspunkt: 09:00 - 11:30

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Nils Henrik P. Sara	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Hjørdis Øvergård	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Pål Blix-Johansen	Nestleder	Hammerfest kommune - Hámmerfeastta suohkan

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Hege Christin Bjørkmann	Leder	Finnmark fylkeskommune
Knut-Erik Bull Hammari	Medlem	Alta kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Christian Bergeton Klaussen	Hege Christin Bjørkmann	Finnmark fylkeskommune

Merknader:

Knut-Erik Bull Hammari måtte melde frafall på kort varsel, så vara kunne ikke møte.

Øvrige frammøtte:

Navn	
Ingunn Ims Vistnes	Nasjonalparkforvalter

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Pål Blix-Johansen

Christian Bergeton Klaussen

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 10/2025	Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 23.05.25		2025/289
ST 11/2025	Valg av medunderskriver - styremøte 23.05.25		2025/289
RS 6/2025	Protokoll fra styremøte 21. februar 2025		2025/289
ST 12/2025	Oppdatert søknad om bruk av drone i Seiland nasjonalpark – saksframlegg – NRK – TV-serie		2024/8568
ST 13/2025	Søknad om uttak av vann- og steinprøver i forbindelse med breforskning i Seiland nasjonalpark - UiT - Jemma Wadham		2025/4890
ST 14/2025	Søknad om uttak av steinprøver til geologisk forskning i Seiland nasjonalpark - saksframlegg		2025/4359
ST 15/2025	Tiltak i Seiland/Sievju nasjonalpark, status tiltaksplan 2025		2025/4678
RS 7/2025	Orienteringssaker fra forvalter - styremøte 23.05.25		2025/289
ST 16/2025	Eventuelt - styremøte 23.05.25		2025/289

ST 10/2025 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandling

Innstillingen vedtas enstemmig.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

ST 11/2025 Valg av medunderskriver

Vedtak

Christian Bergeton Klaussen velges til å signere protokollen sammen med styreleder.

RS 6/2025 Protokoll fra styremøte 21. februar 2025

Vedtak

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar protokollen fra styremøtet 21. februar 2025 til etterretning.

ST 12/2025 Oppdatert søknad om bruk av drone i Seiland nasjonalpark – NRK – TV-serie

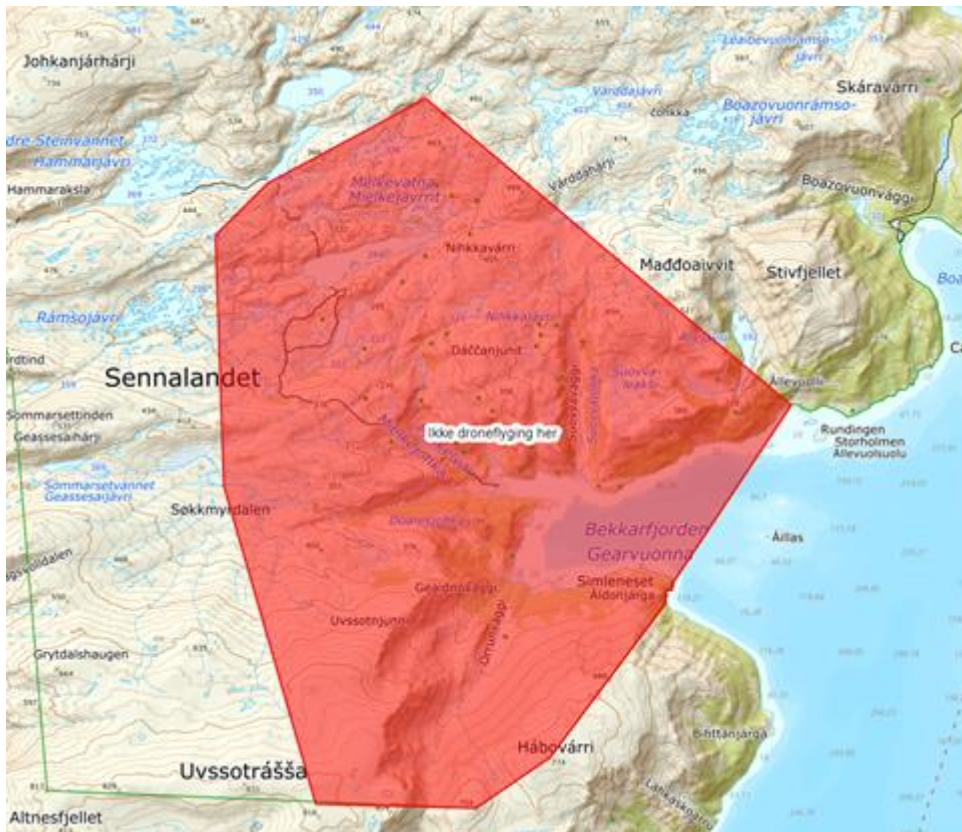
Behandling

Innstillingen vedtas enstemmig.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, jf. verneforskriften for Seiland nasjonalpark § 3 pkt 7.2, får NRK delvis dispensasjon til bruk av drone i Seiland nasjonalpark under produksjon av TV-serien om Norges nasjonalparker. Dispensasjonen gjelder på følgende vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet 22. juni – 10. juli 2025. Det kan flys med 1 drone inntil 12 turer med en lengde på 2-5 minutter pr tur.
2. Tillatelsen gjelder for hele Seiland/Sievju nasjonalpark med unntak av området Melkevatnan - Store Bekkarfjord – Leakševággi - Hábovárri som markert med rødt på kartet under. Her gis det ikke dispensasjon til å fly med drone. Dette området har særlig store naturverdier og er et kjerneområde for reindrift, og skal skjermes for markedsføring som bidrar til økt ferdsel.
3. Flyging nær fugl og øvrig dyreliv skal unngås. Dersom det dukker opp fugl må dronen tas ned til fuglene har trukket seg unna. Det skal holdes god avstand til eventuelle andre brukere av området.
4. Filmopptakene skal ikke kombineres med kart som gjør det lett å stedfeste rutevalg. Unntaket her er Seilandsjøkelen og Nordmannsjøkelen.
5. Flygingen vil finne sted i et sommerbeiteområde for rein. Reindriften må kontaktes senest ett døgn i forkant av dronedykingen. Kontaktinfo for området vest for Store Kufjord-Jøfjord: Bårdfjord siida ved Nils Aslak Gaino, tlf 461 81 533. For området sør for Seilandsjøkelen: Bekkarfjord siida ved Nils Henrik Sara, tlf 997 57 032. For området nord for Seilandsjøkelen og øst for Jøfjorden: Reinbeitedistrikt 24B ved Aslak A. A. Sara, tlf 977 27 152.
6. Denne tillatelsen skal være med når det gjøres droneopptak.
7. Det skal opplyses tydelig i programmet at dronedyking er forbudt i Seiland nasjonalpark, og at opptakene er gjort med dispensasjon fra Seiland/Sievju nasjonalparkstyre.

Figur 1 og 2: Kart over Seiland nasjonalpark (parkrensa markert med grønn linje). Det gis dispensasjon til droneflyging i hele nasjonalparken med unntak av området Store Bekkarfjord-Melkevatnan markert med rødt.

ST 13/2025 Søknad om uttak av vann- og steinprøver i forbindelse med breforskning i Seiland nasjonalpark - UiT - Jemma Wadham

Behandling

Innstillingen vedtas enstemmig.

Vedtak

Med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 gir Seiland/Sievju nasjonalparkstyre Norges Arktiske Universitet ved Jemma Wadham dispensasjon til prøvetaking av sedimenter, stein og biologisk materiale i Seiland/Sievju nasjonalpark i perioden 25. juni – 10. juli 2025. Dispensasjonen gjelder for prøvetaking av inntil 10 x 1 liter vann med sedimenter, 5 x 100 g sedimenter fra elvebredd, og 10 mindre steinprøver fra løse steinblokker.

For dispensasjonen gjelder følgende vilkår:

1. Ved publisering av materialet og visning i media skal det opplyses om at prøvetakingen er utført med tillatelse fra Seiland/Sievju nasjonalparkstyre
2. En populærvitenskapelig rapport fra resultatene av prøvene sendes til Seiland/Sievju nasjonalparkstyre innen 31.12.2025

ST 14/2025 Søknad om uttak av steinprøver til geologisk forskning i Seiland nasjonalpark

Behandling

Innstillingen vedtas enstemmig.

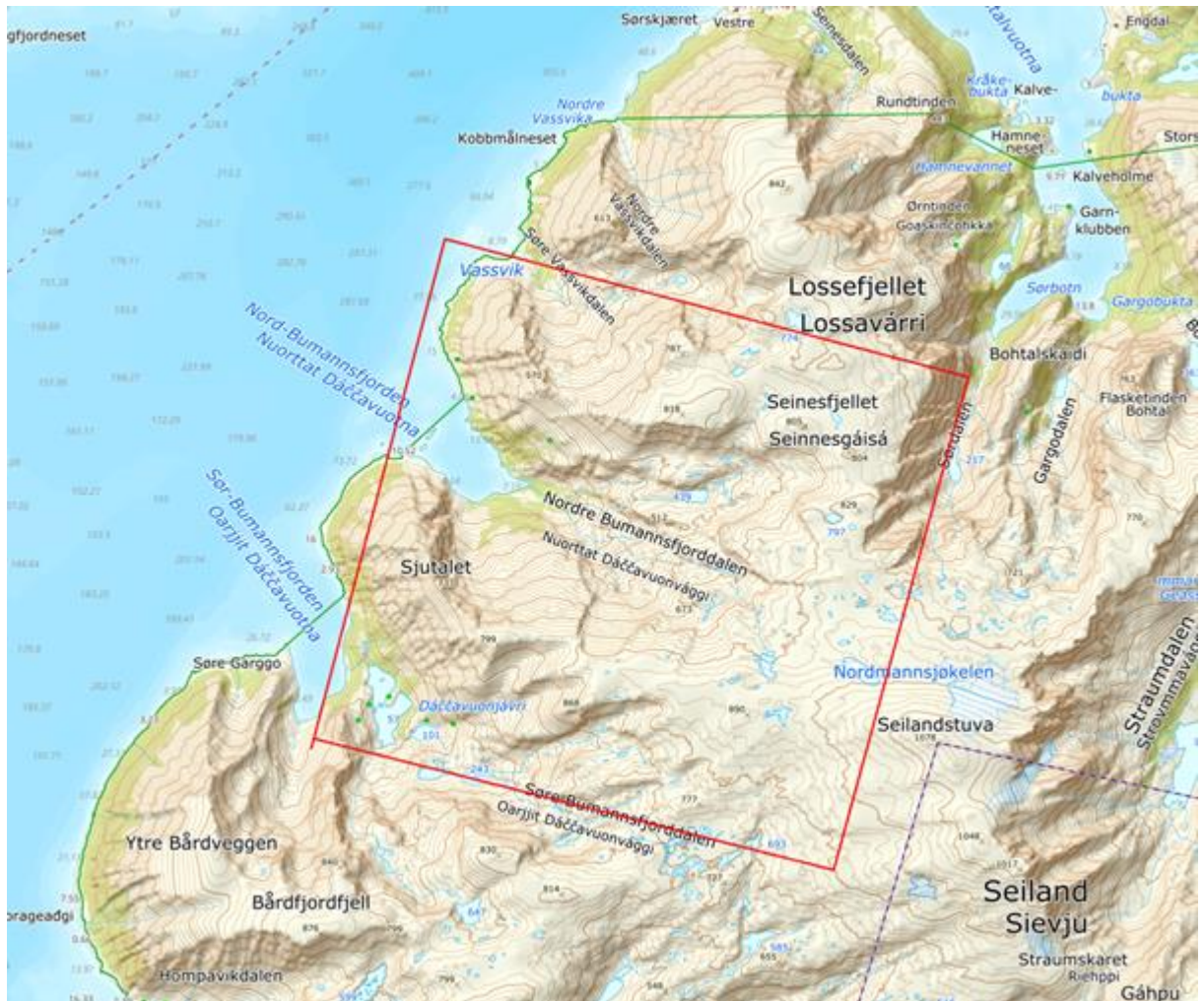
Vedtak

Med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 gir Seiland/Sievju nasjonalparkstyre Benjamin Z. Klein ved University of Lausanne dispensasjon til skånsom prøvetaking av stein i Seiland/Sievju nasjonalpark i perioden 17. juli til 1. august 2025.

For dispensasjonen gjelder følgende vilkår:

1. Hver prøve består av en stein på inntil 1 kg, som hogges løs med hammer (ikke-motorisert verktøy) fra steinblokker som allerede er løse fra grunnfjellet.
2. Det gis dispensasjon til å ta inntil 25 slike prøver innenfor det omsøkte området (området fra Søndre Bumannsfjorddalen til Seinesfjellet, som inntegnet i kart under)
3. Prøvetakingen skal skje slik at det etterlates så få synlige spor i terrenget som mulig. Det tillates ikke graving eller fjerning av vegetasjon.
4. Søker må passe på at de ikke flytter eller skader kulturminner i felt. Dette kan være gammetufter, båtstøer, leirplasser eller liknende. Blant annet har Nordre Bumannsfjord en rekke kartlagte kulturminner.
5. Formålet med prøvetakingen er vitenskapelige geologiske undersøkelser som ikke skal brukes til kommersielle formål på noen måte.

6. Søker skal levere rapport fra feltarbeidet til nasjonalparkforvalter innen 31.12.25, med GPS-posisjon på prøvestedene.
7. Søker skal levere en populærvitenskapelig rapport fra årets feltarbeid til nasjonalparkforvalter innen 31.12.25, som styret kan bruke i formidling av Seilands geologiske historie. Presentasjonen skal inneholde bilder og figurer samt en tekst som er forståelig for ikke-geologer.
8. En kopi av dispensasjonen skal medbringes i felt.
9. Ved publisering av resultatene fra feltarbeidet skal det opplyses om at steinprøvene er samlet inn med tillatelse fra Seiland/Sievju nasjonalparkstyre.

Nordvest-Seiland. Den røde firkanten viser det omsøkte området.

ST 15/2025 Tiltak i Seiland/Sievju nasjonalpark, status tiltaksplan 2025

Behandling

Styret ber forvalter utrede om det er mulig å sette opp et rekkverk fra flytebrygga opp skråningen til elvesletta i Store Bekkarfjord, slik at det blir enklere å gå i land. Utredning kan vente til etter endt feltsesong.

Med denne tilføyelsen vedtas innstillingen enstemmig.

Vedtak

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar saken til etterretning.

RS 7/2025 Orienteringssaker fra forvalter

Behandling

Innstillingen vedtas enstemmig.

Vedtak

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar sakene til orientering.

ST 16/2025 Eventuelt

Vedtak

Det var ingen saker til eventuelt.

Arkivsaksnummer: 2025/4678-2

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 12.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	19/2025	25.09.2025

Tiltak i Seiland/Sievju nasjonalpark, status september 2025

Vedlegg: Tiltaksplan 2025 pr september

Innstilling fra forvalter

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar saken til etterretning.

Saksopplysninger

Forvalter gir en oppdatert statusrapport for tiltaksplanen 2025.

TILTAKSPLAN 2025 SEILAND NASJONALPARK – oppdatert pr september 2025			
STED	TILTAK	HVEM GJENNOMFØRER	KOMMENTAR
HELE SEILAND	Registrering av fugl og befarings av byggverk rundt Seiland	SNO og forvalter	UTFØRT juni
HELE SEILAND	Utsetting av ferdsestellere	Forvalter	UTFØRT mai på Altneset og juni i Store Bekkarfjord
HELE SEILAND	Oppsyn med ulovlig scooterkjøring	SNO	UTFØRT tidlig mai
SEILAND NORDØST	Helikoptertransport til kartlegging og utfrakt av søppel, indre Seiland nord	Forvalter og SNO	Ha møte med reindrifta (24B) for å klargjøre eierskap og hva som er ok å fjerne. Planlagt oktober, etter høstflytting.
SEILAND NORDØST	Tilsyn med og vedlikehold av turløype Høseby-parkgrensa	Hammerfest kommune	Styres av Hammerfest kommune.
HØNSEBY	Ny temaplatat Høseby	Forvalter	UTFØRT juni
HØNSEBY	Natursti Høseby		Starte sonderinger i 2025, mulig prosjekt i 2026? Krever samarbeid med bygdelag og grunneiere.
BÅRDFJORDEN	Søppeleksjon Bårdfjorden/vestre Seiland	Utgår i 2025	Utgår i samråd med styreleder. Lite søppel, ok å vente et år, frigjør tid i felt. Klarert med Alta folkehøgskole og SNO.
BÅRDFJORDEN	Myrrestaurering Bårdfjorden	Forvalter	Kartlegging utført i juni. Mulig prosjekt i 2026?
BÅRDFJORDEN	Informasjon om hensyn til reindrifta på fortøyningsbøye og på nett	Forvalter	Har postet ett innlegg på Facebook, planlegger flere. Merking av fortøyningsbøye med forbehold om skyss til Bårdfjorden.
BÅRDFJORDEN	Hente ferdig plukket søppel i Hompavika	Entreprenør	UTFØRT av SNO og forvalter i juni
BEKKARFJORD	Vinterlagring av flytebrygga i Store Bekkarfjord, flytting høst og vår.	Entreprenør	UTFØRT juni. Innhenter tilbud på flytting i okt/nov
BEKKARFJORD	Oppsyn med flytebrygga i vinterlagring, en tur i februar-mars	SNO	UTFØRT
BEKKARFJORD	Oppsyn med elvesletta i høysesongen	SNO og forvalter	UTFØRT
SEILAND SØRØST	Snekre klopper der det er flydd ut materialer	Innleid snekker + reindrifta + forvalter	UTFØRT august
SEILAND SØRØST	Leakševággi: Jevnlig registrering av bruk, vurdere skjøtselstiltak	Forvalter og SNO	Delvis utført i august, men noe ble utsatt pga været. Registrere kjørespor, måle dybde og bredde. Dronebilder.
ALTNESET	Tilsyn med og vedlikehold av turløyper fra Altneset	Hakkstabben og Altneset bygdelag	Årlig avtale med bygdelaget.

ALTNESET	Frakte ut bord og benker til Altneset	Eiby sagbruk og forvalter	UTFØRT mai
ALTNESET	Oppmerking av parkeringsplasser utenfor ventebua	Entreprenør	Vurderer kantstein i stedet for oppmerking med maling. Avventer til entreprenør er ferdig med annet arbeid på plassen.
ALTNESET	Diverse arbeid på plassen rundt ventebua	Entreprenør og forvalter	Har inngått kontrakt med entreprenør på plastring og utfylling + skiferblokker høst 2025

Arkivsaksnummer: 2025/289-23

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 12.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	20/2025	25.09.2025

Tiltaksmidler og driftsmidler - styremøte 25.09.25

Vedlegg: Regnskap og budsjett september 2025

Innstilling fra forvalter

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar regnskapet til etterretning. Forvalter gis fullmakt til å foreta innkjøp ut 2025 i henhold til budsjett.

Saksopplysninger

Forvalter orienterer i møtet om status for utførte og planlagte innkjøp pr september 2025.

Forvalter foreslår å bidra til innkjøp av en Blueye X1 undervannsdrone, dersom verneområdestyret for LoppHAVet marine verneområde står for størsteparten av innkjøpet. Forvalter for LoppHAVet har kompetanse på bruk av dronen. Dronen kan gå ned mot 300 meters dyp, og vil være et godt verktøy for å få bilder, film og kartlegging av fjordene i Seiland/Sievju nasjonalpark. Dette er en del av parken som vi pr i dag har lite kunnskap om, og som derfor får lite fokus i forvaltningen. Blant annet er det trolig at vi har rødlistede korall- og svampeskoger i Store Bekkarfjord. Det vil bli orientert mer i møtet.

Regnskap og budsjett Seiland/Sievju nasjonalparkstyre pr 12. september 2025

Alle summer er eks mva.

Prosjekt N1100 Drift styret			Inntekt	Forbruk 12.09.25
Konto				
	Bevilgning Miljødirektoratet	<i>Drift av styret</i>	360 000	
	Bevilgning Miljødirektoratet	<i>Grunnstøtte drift av parken</i>	50 000	
	Tilbakeført fra 2024 Statsforvalteren		16 200	
5005	Diverse tillegg			
5300	Tapt arbeidsfortjeneste			
5330	Honorar	<i>Styret</i>		37 606
6420	Leie av datasystemer	<i>Image Shop bildebank, årlig lisens</i>		1 637
6570	Arbeidsklær og verneutstyr	<i>Jakker og fleece til styret (desember 2024)</i>		25 237
6590	Annet driftsmateriale	<i>Skilt mm</i>		556
6730	Andre konsulenttjenester			
6750	Kjøp av tjenester IKT	<i>Nettrakett vedlikehold hjemmeside</i>		5120
6780	Kjøp av andre fremmede tjenester	<i>Imageshop</i>		1686
6860	Styremøter			22 822
6871	Kompetanseheving			206
6880	Kurs/seminar eksterne			
6940	Porto			
7040	Forsikring	<i>Forsikring ventebu og brygge</i>		7737
7100	Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	<i>Styrets reiser</i>		8142
7130	Reisekostnad, oppgavepliktig			
7132	Reisekostnad, ikke oppgavepliktig			19 381
7150	Diettkostnad, oppgavepliktig	<i>Styrets reiser</i>		2 496
	Sum pr 12.09.25		426 200	132 626

	Estimert forbruk ut 2025:			
	Styrebefaring/møte september			
	-RIB			22 000
	-Lunsj			1 500
	-Honorar og reise			28 000
	Styremøte november			
	-Honorar og reise			12 000
	-Lunsj eller middag			3 000
	Felttillegg forvalter			2 000
	Utstyr og kurs forvalter			20 000
	Blueye undervannsdrone, spleis med LoppHAVet marine verneområde	<i>Forvalter utdyper i møtet.</i>		50 000
	SUM		426 200	269 126

Prosjekt N1102 Tiltaksmidler			Inntekt	Forbruk 12.09.25
Konto				
	Bevilgning Mdir		200 000	
6590	Annet driftsmateriale	2010,- Skilt Hølseby og Altneset 2221,- Diverse materiell 1259,- Beplantning Altneset		5 491
6780	Andre konsulenttenester	6768,- Temaplatat mm 57 000,- Flytting av flytebrygge juni + reparasjon landgang 8829,- Snekkertjenester klopper		72 597
	Sum pr 12.09.25		200 000	78 086
	Estimert forbruk ut 2025:			
	Vedlikehold stier	Årsavtale med Hakkstabben og Altneset bygdelag		5 000
	Flytting av brygge i Bekkarfjord	Avtale GeoNord		45 000
	Septiktømming Ventebua			5 000
	Rydding søppel indre/nordre Seiland, helikopter			30 000
	SUM		200 000	163 086

Prosjekt N1104 Prosjekt Altneset og Bekkarfjord		Inntekt	Forbruk 12.09.25
Konto			
	Tilgjengelig saldo pr 03.09.25	258 000	
	Estimert forbruk 2025:		
	Utfylling og plastring rundt Ventebua, nye skiferblokker		94 500
	Sum pr 12.09.25	258 000	94 500

Midlene på prosjekt N1100 og N1102 må brukes i inneværende år, innen tidlig desember. Viktig at styret sender inn honorar- og reiseregninger fortløpende!

Midlene på prosjekt N1104 kan stå over flere år. Det er mulig å flytte noen av utgiftene på N1104 over til N1102 for å få brukt opp denne kontoen. Ved årsslutt vil statsforvalteren belaste prosjektet N1104 med 7% overhead av midlene som er brukt.

Forvalter orienterer mer i møtet.

Arkivsaksnummer: 2025/9217-1

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 12.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	21/2025	25.09.2025

Rapport fra basiskartlegging i Seiland nasjonalpark 2024 og innmelding av nye områder til kartlegging

Innstilling fra forvalter

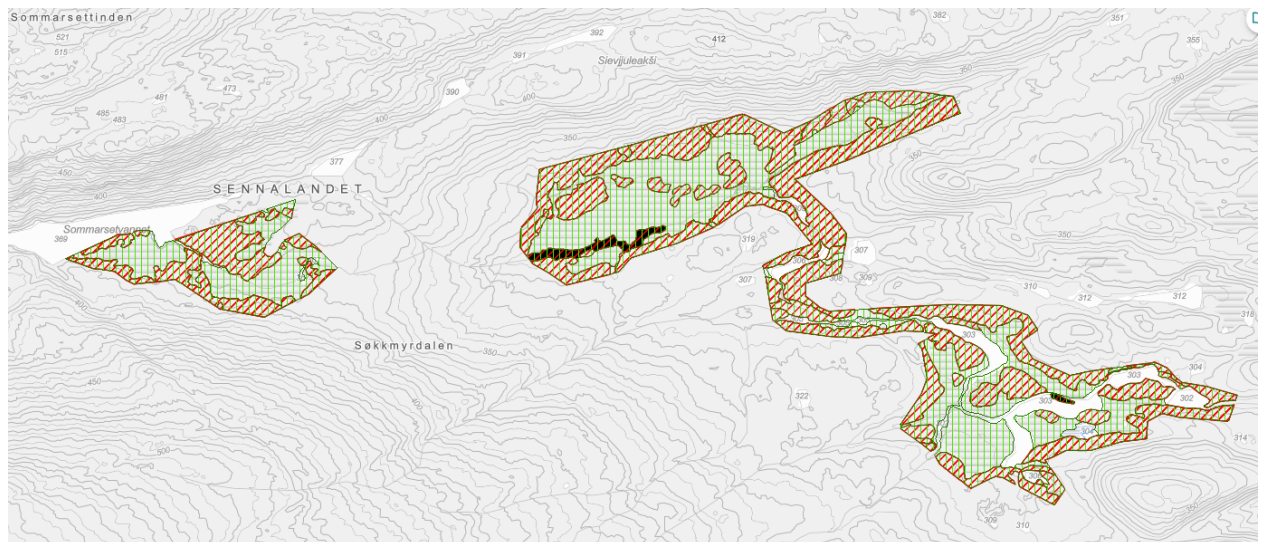
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar rapporten til etterretning. Nasjonalparkstyret melder inn de grøftede myrene i Bårdfjordbotn som kandidater til kartlegging, med tanke på mulig naturrestaurering.

Saksopplysninger

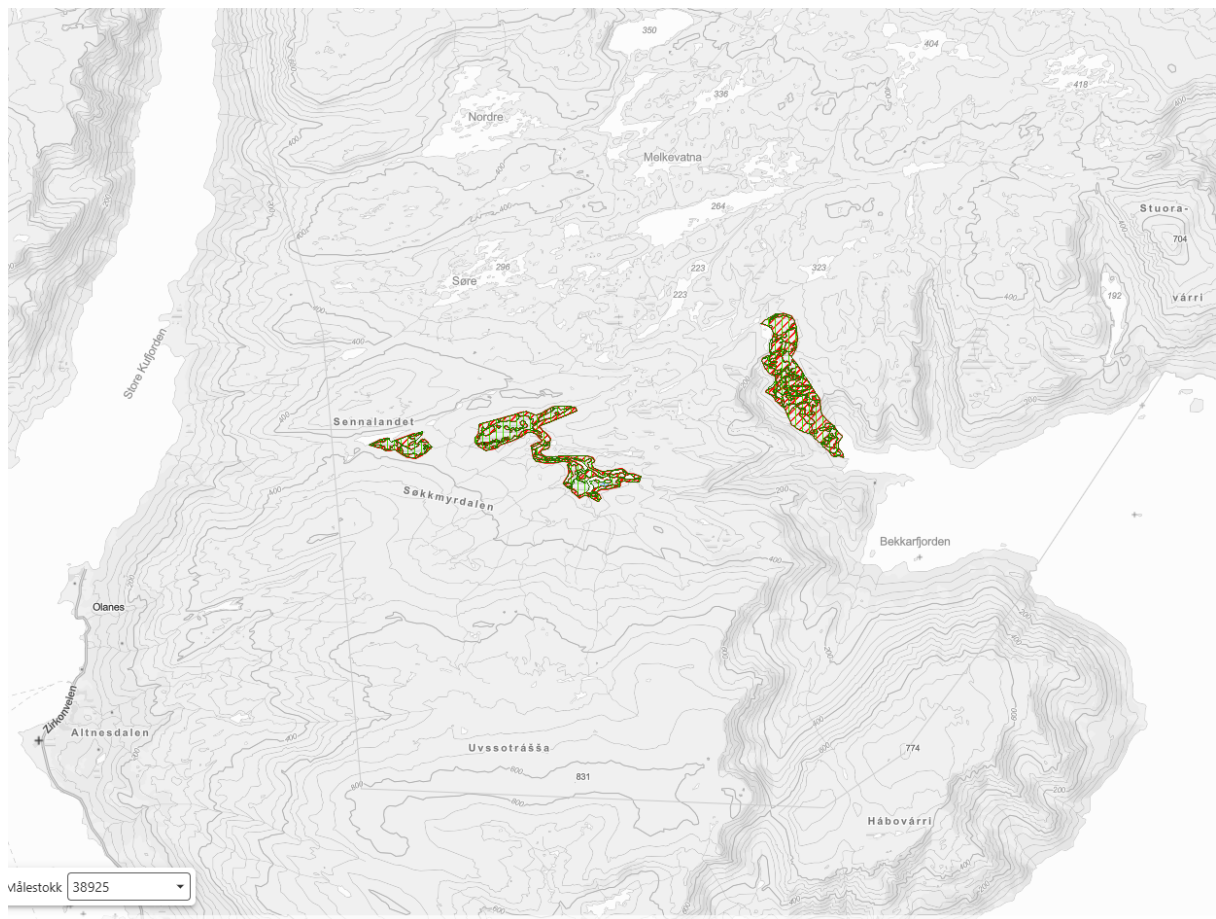
Naturtyper i to områder i Leakševággi/Søkkmyrdalen ble detaljert kartlagt sommeren 2024 på oppdrag fra Statsforvalteren. Statsforvalteren har midler til å kartlegge et begrenset antall områder hvert år, og områdene på Seiland ble valgt etter innspill fra forvalter to år på rad. Firmaet Sállir natur sto for kartleggingen. Resultatene er lagt inn i Naturbase og presenteres på side 22-27 i vedlagte rapport.

Hovedfunn:

- Alle naturtypene i området, med unntak av åpen jordvannsmyr, vurderes som truede eller spesielt verdifulle.
- Kjøring med ATV beskrives som en utfordring. Det foreslås å plugge/demme opp spor i myr, særlig der det er helling, for å forhindre videre erosjon.
- Beting av sau og rein bør opprettholdes for å vedlikeholde dagens vegetasjon.

Kartleggingen fra 2024 lagt inn i Naturbase.

Naturtypekartlagte områder i Seiland nasjonalpark. Området i Store Bekkarfjord ble kartlagt i 2021.

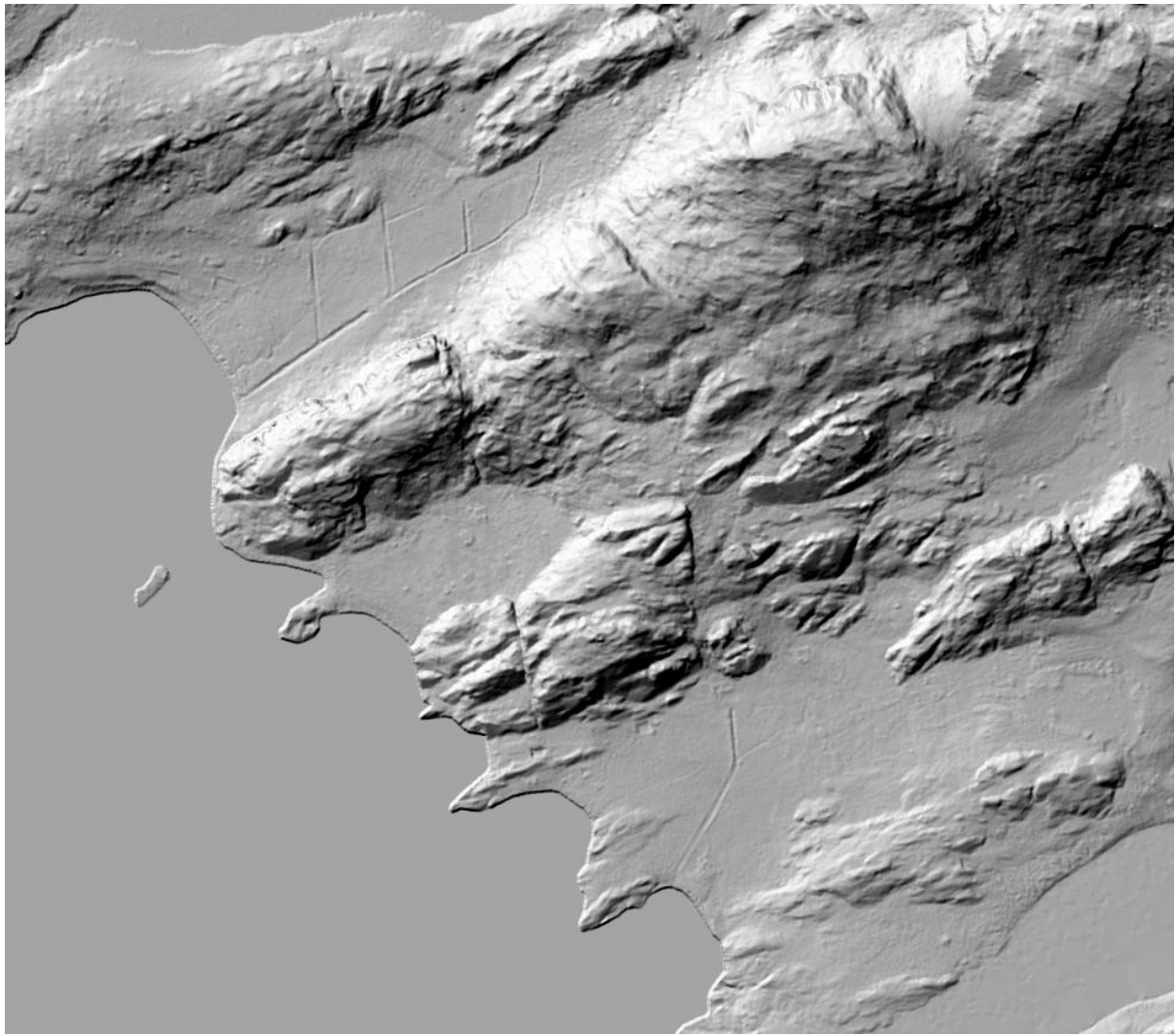
Vurdering

Rapporten har en fin diskusjon rundt dilemmaet mellom å kjøre på rabber og å kjøre i myr. Rabber er en mer truet naturtype enn jordvannsmyr, og lyng på rabber trenger svært lang tid på reetablering. Det er derfor ikke uproblematisk å anlegge nye ATV-spor på rabber. Likevel konkluderer rapporten med at det er viktigere å unngå kjøring i myr. Myr er viktig for blant annet lagring av karbon og vann, og ny torvdanning i en drenert myr tar svært lang tid. Det er også trolig at insekt- og fugleliv er knyttet til myr og våtmark i området. Fordelen med kjøring på rabber, er at jordsmonnet er skrint og det er enklere å holde sporet på én trasé. I myr vet vi at sporene over tid vil legges i vifte utover myra, og dermed påvirke et større område.

Rapporten skriver videre at klopping kan vurderes der man må kjøre i myr, og dette sammenfaller med nasjonalparkstyrets tiltak i området.

Rapporten diskuterer også i hvilken grad naturen er påvirket av beite. Er området naturlig frodig og fritt for trær, eller er dette en beitepåvirkning? Det er relativt store bjørketrær ved Store Melkevatn, og det vokser trær på de holmene i vannet som er utilgjengelig for sau og rein. Dette er imidlertid områder som ligger litt lavere i terrenget. *«De klimatiske betingelsene ligger altså stedvis til rette for forekomst av høyere vegetasjon, og det er usikkert om områdene som ble vurdert til å bestå av fjellnatur i denne kartleggingen i virkeligheten er åpent grunnet lag tids beite. Da kartleggingsområdet ligger noe høyere over havet enn de tresatte områdene i nærheten, og var uten tegn på tilvekst av bjørkekratt ble det konkludert at området sannsynligvis først og fremst er åpent av klimatiske årsaker. Allikevel er den historiske, langvarige bruken til beite og slått sentral for dagens frodige vegetasjon på Seiland.»* (rapporten side 25-26)

Naturtypekartlegging er kostbart, og det er skarp konkurranse om prioriteringene. Noe som blir prioritert høyt, er områder der det er forvaltningsmessige utfordringer knyttet til trusler mot verneverdiene, eller der det er behov for skjøtsel/restaurering. Forvalter foreslår at vi melder inn de grøftede myrene i Bårdfjordbotn som kandidater til kartlegging. En restaurering kan muligens bidra til et mer artsrikt økosystem med mer insekt- og fugleliv, men må også vurderes ut fra kulturminnehensyn.

LIDAR-data i hoydedata.no: Bårdfjordbotn med to myrer med tydelig grøftesystem.

Vedlegg:

1 NiN Basiskartlegging av verneområder i Finnmark 2024 (002)

NiN Basiskartlegging av verneområder i Finnmark 2024

Kine Hals Bødker^a, Øystein Kristiansen^a, Bendik Sivertsen^a, Ariane Karlsen^a, Geir Arnesen^a, Hildur Søndergaard Holm^a, Hilde Riksheim Tandstad^a, Thomas Holm Carlsen^b, Sven Emil Hinderaker^b, Gunnar Kristiansen^c og Renate Rucka^c

^aSállir Natur AS

^bNIBIO

^cNatur og Samfunn AS

Rapportnavn: NiN Basiskartlegging av verneområder i Finnmark 2024

Avtale med Miljødirektoratet: Avtalenummer 24087286

Kartleggingspakke: 16_TF_7

Leverandørfirma: Sállir natur AS

Underleverandørfirma: NIBIO og Natur og Samfunn AS

Utførende institusjon: Sállir natur AS	Prosjektansvarlig: Kine Hals Bødker
	Prosjektmedarbeidere: Kine Hals Bødker, Øystein Kristiansen, Bendik Sivertsen, Ariane Karlsen, Geir Arnesen, Hildur Søndergaard Holm, Hilde Riksheim Tandstad, Thomas Holm Carlsen, Sven Emil Hinderaker, Gunnar Kristiansen og Renate Rucka
Oppdragsgiver: Miljødirektoratet	Kontaktperson oppdragsgiver: Line-Kristin Larsen
Fylke: Finnmark	Kontaktpersoner forvaltningsmyndighet: Cathrine Amundsen og Heidi Marie Gabler, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Samarbeidspartnere: NIBIO NIBIO, Natur og Samfunn AS	
Referat: Sállir natur har i samarbeid med NIBIO og Natur og Samfunn AS kartlagt sju verneområder i Finnmark i 2024 etter kartleggingsmetodikken Natur i Norge (NiN). Rapporten oppsummerer forhold som har blitt registrert og rapportert via NiNApp. Innholdet i rapporten inkluderer eventuelle observerte forvaltningsutfordringer, naturfaglige observasjoner, forvaltningsrelevante problemstillinger, praktiske utfordringer i felt, eventuell usikkerhet knyttet til kartleggingsenheter, samt noen relevante bilder fra verneområdene.	
Anbefalt referanse: Bødker, K.H., Kristiansen, Ø., Sivertsen, B., Karlsen, A., Arnesen G., Holm, H.S., Tandstad, H.R., Carlsen, H.T., Hinderaker, S.H., Kristiansen, G. og Rucka, R. 2024. NiN Basiskartlegging av verneområder i Finnmark 2024. Sállir rapport 45.	
Nøkkelord: Natur i Norge, NiN, naturtyper, verneområder, Finnmark	
Prosjektnummer: 169	Tilgjengelighet: Åpen
Fremsiden: Bilde av landskapet i Oksevatnet landskapsvernområde. Foto: Kine Hals Bødker.	

www.sallirnatur.no

Forord

Sállir natur har sammen med NIBIO og Natur og Samfunn kartlagt sju verneområder i Finnmark i 2024. Verneområdene inkluderer et naturreservat i Sør-Varanger, et landskapsvernområde i Vardø, et naturreservat i Vadsø, samt to naturreservater og en nasjonalpark (to delområder) i Alta. Kartlegginga ble foretatt etter Miljødirektoratets oppdragsbeskrivelse for naturkartlegging i verneområder. For registrering av naturtyper og arter ble henholdsvis appene NiNApp og Arter benyttet, begge installert på iPad. Sammen med registrering av naturtypene og tilknyttede variabler fra beskrivelsessystemet har det blitt tatt bilde knyttet til hver polygon, og disse er sendt inn sammen via NiN-Web. Fremmede og rødlistede arter ble sendt inn til Artsobservasjoner. Denne rapporten utfyller innsendte NiN-data og artsfunn ved å utdype eventuelle forvaltningsmessige utfordringer for de ulike naturreservatene, som ikke blir fanget opp gjennom allerede innsendte data.

Vi takker Miljødirektoratet for oppdraget, og Statsforvalteren i Troms og Finnmark for samarbeidet i dette oppdraget.

Oslo, januar 2024

Kine Hals Bødker

Prosjektleder

Innhold

1	INNLEDNING	5
2	METODER.....	5
2.1	KUNNSKAPSGRUNNLAG OG FORARBEID.....	5
2.2	GJENNOMFØRING AV FELTARBEID.....	6
2.3	KARTLEGGINGSVERKTØY	6
3	VERNEOMRÅDER KARTLAGT I FINNMARK I 2024	6
3.1	ARTSREGISTRERINGER	7
3.2	PASVIK NATURRESERVAT (VV00000014)	8
3.3	OKSEVATNET LANDSKAPSVERNOMRÅDE (VV00000054)	13
3.4	STORELVOSEN NATURRESERVAT (VV00000039).....	18
3.5	SEILAND NASJONALPARK - DELOMRÅDE 1 OG 2 (VV00002436)	22
3.6	LEIRBOTNDALEN NATURRESERVAT (VV00002491).....	28
3.7	VASSBOTNDALEN NATURRESERVAT (VV00000013)	35
4	REFERANSER	41

1 Innledning

Norges verneområder vernes ut fra ulike formål, men alle er områder der myndighetene har bestemt at naturen skal vernes mot inngrep eller forstyrrelser. De ulike kategoriene for verving inkluderer nasjonalpark, landskapsvern, naturreservat, marine verneområder, og spesielle og sjeldne verneformer samlet i en egen gruppe kalt "annet vern". Med bruk av naturtype- og beskrivelsessystemet Natur i Norge (NiN), samt artskartlegging av rødlistede og fremmede arter, gir kartleggingen oppdatert kunnskap om verneområdene våre. Forvaltninga får et godt grunnlag for å kunne vurdere eventuelle tiltak for å sikre verdiene i verneområdene for fremtida. Sállir natur har sammen med NIBIO og Natur og Samfunn kartlagt sju verneområder i Finnmark i 2024. De kartlagte verneområdene består av fire naturreservater, ett landskapsvernområde, og én nasjonalpark med to delområder (Tabell 1). Områdene befinner seg i kommunene Sør-Varanger, Vardø, Vadsø og Alta.

2 Metoder

Natur i Norge (NiN) er et type- og beskrivelsessystem som er heldekkende for all naturvariasjon i Norge og skal kunne anvendes på all natur. NiN møter samfunnets behov for beskrivelse av natur og tilbyr et felles system på tvers av sektorer og fagtradisjoner. Det er tre ulike naturmangfoldsnivåer i NiN: Landskap, Natursystem og Livsmedium. Natursystem er det naturmangfoldsnivået som brukes mest, da det brukes for å beskrive et økosystem i et avgrensa område. Natursystemet er videre inndelt i Typeinndeling, Lokale komplekse miljøvariabler (LKM) og Beskrivelsessystemet. For å få en fullstendig beskrivelse av naturvariasjonen i økosystemene må man bruke alle disse sammen. Heldekkende basiskartlegging av verneområder etter Miljødirektoratets oppdragsbeskrivelse benytter NiN-kartleggingsenheter i målestokk 1:5 000 sammen med relevante LKM-er og variabler fra beskrivelsessystemet. Enkelte kartleggingsenheter er slått sammen i sammensatte polygoner etter retningslinjer i oppdragsbeskrivelsen. NiN 3.0 ble lansert i november 2023, men under årets oppdrag er kartleggingsenheter fra NiN 2.3 brukt i henhold til foreliggende oppdragsbeskrivelse.

2.1 Kunnskapsgrunnlag og forarbeid

Kunnskapsgrunnlaget ble etablert med en gjennomgang av eksisterende data, inkludert Naturbase, Artskart, og historiske flybilder og ulike relevante kartlag i NiN-Web. I tillegg ble forvaltningsplaner, der slike finnes, gjennomgått for å få en bedre forståelse av områdets verneverdier og spesielle hensyn. Forarbeidet inkluderte også kontakt med Statsforvalteren for å avklare eventuelle spesielle forhold som kunne påvirke feltarbeidet, inkludert logistiske utfordringer knyttet til tilgang til områder som krevde bruk av båt eller andre transportmidler.

2.2 Gjennomføring av feltarbeid

Kartleggingen ble gjennomført i perioden slutten av juli og august i 2024 (uke 31-35). For gjenkjenning av karplanter, moser og lav var dette et bra tidspunkt av sesongen, men noe tidlig for eventuelle funn av sopp. Værforholdene for kartlegging var gode, med for det meste tørt oppholdsvær og lite vind. Flere av verneområdene var stort sett lett tilgjengelige. I Pasvik var de nordlige områdene noe mer krevende å komme til. Stedvis var det mye kratt og tett busksjikt i gjengroende områder, og en del myrområder som gjorde feltarbeidet noe mer krevende. Øyene i området var nødvendig å kartlegge ved hjelp av kano. I Vassbotndalen var det stedvis noe krevende å få kartlagt da elva måtte krysses flere ganger med vading. I Seiland lå kartleggingsområdet et par timers gange over krevende terreng slik at det var nødvendig å telte i nærheten av området. Vi opplevde ingen tekniske utfordringer i felt.

2.3 Kartleggingsverktøy

Kartleggingen av naturtyper i målestokk 1:5000 ble utført med kartleggingsapplikasjonen NiNApp. Artskartlegging av karplanter, moser, sopp og lav av rødlistede arter (Artsdatabanken 2021) og fremmedarter (Artsdatabanken 2023) ble utført med kartleggingsapplikasjonen Arter. Registreringene i felt blir utført med iPad Air sikret med vanntett og støtsikkert deksel. Relevante veiledere ble fulgt for applikasjoner og for kartlegging i 1:5000 etter NiN (2.3) (<https://ninkartlegging.miljodirektoratet.no/>, <https://artsdatabanken.no/KartleggingNiN>)

3 Verneområder kartlagt i Finnmark i 2024

Sállir natur har sammen med NIBIO og Natur og Samfunn basiskartlagt i alt sju verneområder i Finnmark i 2024. De kartlagte verneområdene består av fire naturreservater, ett landskapsvernområde, og én nasjonalpark med to delområder (Tabell 1). Områdene befinner seg i kommunene Sør-Varanger, Vardø, Vadsø og Alta. Verneområdene har stor variasjon i vegetasjon, kulturpåvirkning, geologi og topografi.

Tabell 1 Verneområder kartlagt i Finnmark i 2024

Navn	VO-nummer	Verneform	Kommune	Alt landareal kartlagt	Delområde ca. daa
Pasvik	VV00000014	naturreservat	Sør-Varanger	Ja	4 945
Oksevatnet	VV00000054	landskapsvernområde	Vardø	Ja	5 466
Storelvosen	VV00000039	naturreservat	Vadsø	Ja	220
Seiland del 1	VV00002436	nasjonalpark	Alta	Ja	468
Seiland del 2	VV00002436	nasjonalpark	Alta	Ja	90
Leirbotndalen	VV00002491	naturreservat	Alta	Ja	1 159
Vassbotndalen	VV00000013	naturreservat	Alta	Ja	1 459

3.1 Artsregistreringer

Artskartlegging i prosjektet har vært på rødlistearter (Artsdatabanken 2021) (Tabell 2), fremmede arter og eventuelle problemarter. Alle relevante funn er registrert i Artskart. Fremmedarter (Artsdatabanken 2018) og andre problemarter er kommentert i merknad til de enkelte kartfigurene, og det er også kommentert her i rapporten under de enkelte verneområdene.

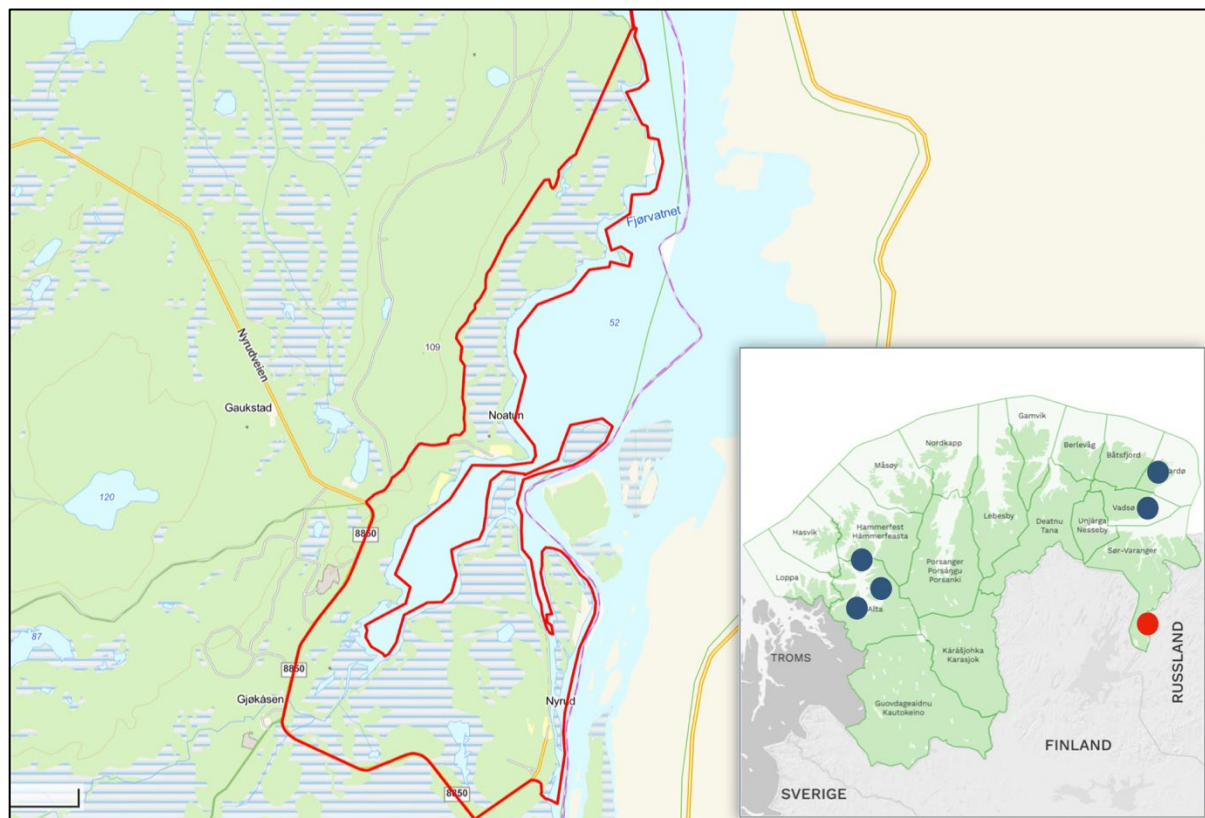
Tabell 2: Funn av rødlistearter under kartleggingen i 2024.

Gruppe	Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status i 2024	Antall	Verne-område*
Karplanter	Bekkesildre	<i>Saxifraga rivularis</i>	NT	2	O
	Buefrytle	<i>Luzula arcuata</i>	NT	1	S
	Brannull	<i>Eriophorum russeolum</i>	NT	2	P
	Fjellbunke	<i>Deschampsia alpina</i>	NT	4	O
	Fjellpyrd	<i>Diapensia lapponica</i>	NT	82	O
	Fjellsnøull	<i>Eriophorum scheuchzeri</i> subsp. <i>scheuchzeri</i>	NT	13	O, S
	Lappstarr	<i>Carex lapponica</i>	VU	1	P
	Knoppfjellrapp	<i>Poa alpina</i> var. <i>vivipara</i>	NT	1	S
	Knoppsildre	<i>Saxifraga cernua</i>	NT	3	O, S
	Reinfrytle	<i>Luzula wahlenbergii</i>	NT	7	O
	Reinrose	<i>Dryas octopetala</i>	NT	39	O, S
	Rypebunke	<i>Arctous alpina</i>	NT	3	O
	Smalstarr	<i>Carex parallela</i>	VU	1	O
	Snøsoleie	<i>Ranunculus nivalis</i>	VU	1	O
	Talvikvalmue	<i>Papaver lapponicum</i> subsp. <i>scandinavicum</i>	EN	1	V
	Tuestarr	<i>Carex cespitosa</i>	NT	2	P
Lav	Blanknål	<i>Calicium denigratum</i>	NT	1	P
	Kelolav	<i>Ramboldia elabens</i>	NT	2	P
Sopper	Furustokkjuke	<i>Phellinus pini</i>	NT	1	P
	Lamellfiolkjuke	<i>Trichaptum laricinum</i>	NT	1	P

* O = Oksevatnet landskapsvernområde, P = Pasvik naturreservat, S = Seiland nasjonalpark, V = Vassbotndalen naturreservat.

3.2 Pasvik naturreservat (VV00002494)

Kommune: Sør-Varanger	Verneområde ID: VV00002494
Nettoareal: 4 945 daa	Verneform: Naturreservat
Kartleggere: Thomas Holm Carlsen og Sven Emil Hinderaker	Firma: NIBIO

Figur 1. Kart over Pasvik naturreservat. Kartutsnitt fra Naturbase (miljodirektoratet.no).

3.2.1 Forvaltningsutfordringer - Sammendrag

Tabell 3: Forvaltningsrelevante problemstillinger i Pasvik naturreservat.

Beskrivelses- variabler	Arter/inngrep:	Lokaliteter	Situasjon	Tiltak
----------------------------	----------------	-------------	-----------	--------

7FA Fremmede arter	Sandskrinneblom og tunbalderbrå	Rundt Nyrud	Det er tidligere registrert, og ved Nyrud er det størst fare for innføring og spredning av fremmede arter.	Periodisk overvåking av fremmedarter rundt Nyrud.
7RA Rask gjenvekstsuksisjon	Dvergbjørk	I de fleste boreale heier	Dvergbjørkdominansen vanskeliggjør ferdsel i partier og forringer fôr kvaliteten i det som tidligere var mer åpne beiter i god hevd	Hvis det er aktuelt å ha beitedyr i disse områdene bør nok forvedede arter som dvergbjørk og kraftig lyng skjæres ned, før beitedyr evt. settes inn.

3.2.2 Naturfaglige observasjoner

Pasvik naturreservat er del av et Norsk-Russisk verneområde, og reservatet dekker 19 km² på norsk side og 147 km² på Russisk side. Området er det mest intakte gjenværende partiet av Pasvikelva som nå er demmet opp. Reservatet ble i 1996 anerkjent som et spesielt verdifullt våtmarksområde gjennom Ramsar konvensjonen på grunn av særs gode økologiske forhold for en rekke trua fuglearter.

Pasvik naturreservat ligger i nordboreal sone (NB), i svakt kontinental seksjon (C1). Reservatet ligger langs Fjørvatnet/Pasvikelva, og omfatter skogsmark, myr og øyer ute i vassdraget ved grensen til Russland. Berggrunnen i nordvest består i hovedsak av glimmerskifer og glimmergneis med lavt kalkinnhold, og i sørvest består berggrunnen kalkfattig granittisk gneis. Løsmassene består av breavsetninger og torv, og de fleste naturtypene består av kalkfattige utforminger.

Skogsområdene er gjennomgående kalkfattige og består i all hovedsak av bærlyngskog (T4-C5), og to områder av blåbærskog (T4-C1). Furu er dominerende treslag og stedvis har skogen

naturskogspreg. Myrområdene består av både ombrotrofe og minortrofe myrflater, og store myrkanter med furu som forekommer spredt over store områder (V3-C1/2) (Figur 1). Jordvannsmyrene er kalkfattige til svakt intermediære (T4-C1/2/5). Helofyttsumpene skiller seg noe mer ut og fremstår som intermediære (L4-C2). En del av øyene/holmene langs elva fremstår noe gjengroende med dvergbjørk og vier, og er klassifisert som T31, boreal hei.

I prosjektområdet ble det registrert åtte rødlistearter, hvorav to er sårbare (VU) og seks er nært truet (NT). Lappstarr og lapplandsbjørk er relativt sjeldne arter, og de tidligere funnene av disse artene i reservatet er fra 1994-1995. I tillegg ble de nært truede artene furustokkjuke, blanknål, brannull, kelolav, tuestarr og lamellfiolkjuke registrert.

Det ble ikke registrert noen fremmede arter i prosjektområdet, men arten tunbalderbrå er registrert på Nyrud i 2023. Ut over dette er det registrert tunbalderbrå (PH) og sandskrinneblom (PH) nærheten av prosjektområdet i 1994, men de har ikke blitt observert med noe spredning.

3.2.3 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Gjøkbukta domineres av helofyttsumpvegetasjon, og elvesnelle er den vanligste arten. Hvorvidt helofyttene utvikler seg og utgjør en forvaltningsmessig utfordring er vanskelig å anslå fra luftfoto og én sesong med feltarbeid. Slik situasjonen er nå later vegetasjonen til å være positiv for fuglelivet, da det bidrar med gode forhold for næringssøk og skjulesteder. Det ble blant annet observert en rekke både gress- og dykkender: toppand, brunnakke, krikand, lappfiskand og stokkand. I tillegg ble det observert sangsvane, og en matsøkende fiskeørn.

Flere av øyene/holmene og noen områder langs Pasvikelva virker å være under gjengroing, spesielt de delene som ikke er helofytt eller flomfastmark/flomskogsmark. Det er uklart hvordan tidligere bruk og historikk har foregått, men områdene er tilordnet boreal hei (T31) som nærliggende klassifisering. Disse områdene har til dels tett busk og feltsjikt, og mye ungtrær som vokser opp, men med en artssammensetning mer lik boreal hei enn flomskogsmarkene (T30-C2).

Nyrud og Noatun er trolig områdene hvor det er størst fare for innføring og spredning av fremmede arter. Det bør derfor kommuniseres viktigheten av å forebygge innførsel og spredning av fremmede arter i disse områdene. I tillegg bør dette overvåkes periodisk.

3.2.4 Praktiske utfordringer i felt

Timingen på feltarbeid var god, og arbeidet gikk som planlagt, med fine forhold for kartlegging. Det var vindstille ved befarings til holmer, noe som var gunstig med tanke på padling med kano. Feltarbeidet ble utført i samråd med grensekommissariatet, og aktiviteten var varslet. Mobildekningen i området var noe begrenset, men førte ikke til ulempe, og vi opplevde ingen øvrige tekniske utfordringer.

3.2.5 Usikkerhet og alternative valg

Det er lite usikkerhet rundt kartleggingsarbeidet. Avgrensning mellom skogsmark og våtmark er tydelig. Det er noe mer diffus overgang mellom jordvannsmyr og nedbørsmyr, men ikke mer enn det som er normalt. Vurdering av skog til natur eller normalskog innebærer en iboende usikkerhet, men vurderes ut ifra andel død ved, tresjikt, tilvekst og sammensetning. Tilordning av gjengroende areal til boreal hei (T31) er noe usikker, ettersom historikk og bruk av området er uklar. Trolig er dette et tilfelle der historikk og artssammensetning likner mest på boreal hei, og det er klassifiseringen som blir minst feil i dette tilfellet.

Den største utfordringen som presenterer en del usikkerhet er avgrensningen av helofyttsumpen, som er lite synlig på flyfoto. Fra feltbefaring må en del derfor estimeres i avstand fra land, og kan ikke like lett avgrenses som terrestriske naturtyper (Figur 2).

3.2.6 Bilder

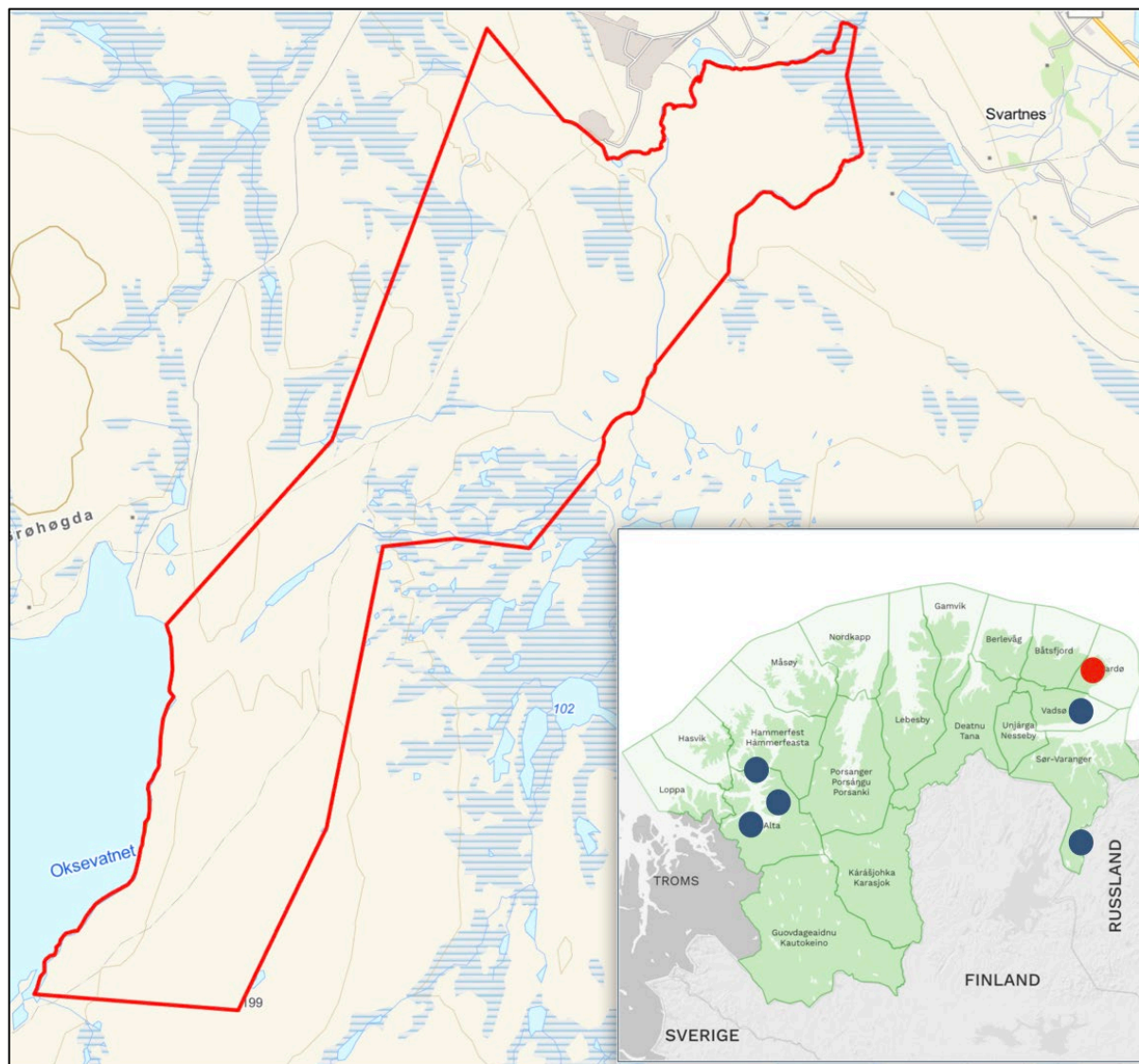
Figur 2. Mye av myrene består av myrkant, med furu som forekommer jevnt spredt. Foto: Sven Emil Hinderaker.

Figur 3. Den innerste delen av helofyttvegetasjonen er godt synlig også fra flyfoto, men de ytterste områdene med høyt vannspeil og glissen elvesnelledominert vegetasjon er utfordrende å avgrense basert på flyfoto. Foto: Sven Emil Hinderaker

3.4 Oksevatnet landskapsvernområde (VV00000054)

Kommune: Vardø	Verneområde ID: VV00000054
Nettoareal: 5 466 daa	Verneform: Landskapsvernområde
Kartleggere: Kine Hals Bødker, Hilde Riksheim Tandstad, Ariane Karlsen og Geir Arnesen	Firma: Sállir natur AS

Figur 4. Kart over Oksevatnet landskapsvernområde. Kartutsnitt fra Naturbase (miljødirektoratet.no).

3.4.1 Forvaltningsutfordringer – Sammendrag

Tabell 4: Forvaltningsrelevante problemstillinger i Oksevatnet landskapsvernområde.

Beskrivelsesvariabler	Arter/inngrep:	Lokaliteter	Situasjon	Tiltak
5XG Annen løs gjenstand ≥1	Små objekter	Blokkmark nær Oksevatnet, sørøstlige delen i midten av verneområdet	Søppel, metallsrot	Ryddes
7SE Slitasje og slitasjebetinget erosjon ≥1	Stier (menneskeskapt)	Fjellhei i nordvestlig del av verneområdet	Dekker lite areal av området	Unngå etablering av nye stier
Grøfting 7GR-GI≥2 7GR-EG≥1	Grøfting	I myrområdet nordøst i verneområdet	Stor grøft ca. 600 m som drenerer myrområdet	Plugging/gjenfylling
Fysiske inngrep	Varder	På flere toppunkt på rabber og fjell-lavhei	Små varder	Unngå etablering av flere

3.4.2 Naturfaglige observasjoner

Oksevatnet landskapsvernområde ligger i den midtre, østlige delen av Vardø kommune. Det kartlagte området ligger på omtrent 45-145 moh. Berggrunnen består av en blanding av leirstein og sandstein i den nordlige delen av verneområdet, og sandstein i den sørlige delen. I den nordøstlige delen er det løsmasser i form av marine strandavsetninger. Videre vestover og sørover finnes også breelvavsetninger og morenemateriale. Området ligger i lavalpin sone, og i bioklimatisk seksjon OC (overgangsseksjon).

Formålet med landskapsvernområdet er å bevare et sammenhengende system av israndmorener og spor etter isdirigert drenering, og inneholder blandt annet formelementene Vardømorenen, et stort smeltevannsgjel, flere mindre eskere, samt breelvavsetning med hevede strandvoller fra en svært tidlig periode i isavsmeltingen ved slutten av siste istid. Disse elementene har vært med på å forme landskapet og naturtypene i området.

Landskapsvernområdet består i hovedsak av fjellhei av flere ulike utforminger (variasjon i kalkinnhold og uttørkningsfare), med jordvannsmyr i forsenkningene. I den nordøstlige delen er det et stort område med mosaikk av nedbørsmyr og jordvannsmyr (V1-C5/V3-C2) som er et nedsmeltet palsmyr-system. Vest for dette er et stort område med stein- og grusdominert strand og strandlinje (T29-C1). Langs bekken som går gjennom tvers gjennom området vest for Grøhøgda er det i tillegg til jordvannsmyr også våteng (V10-C1) og semi-naturlig eng (T32-C3). Fjellheiene i den nordøstlige delen er noe rikere enn resten av området med dominans av svakt kalkrik fjell-lynghei (T3-C8). Resten av området er generelt noe fattigere og består av kalkfattig leside, fjell-lynghei og -lavhei (T3-C1/C2/C3). Stedvis finnes intermediære fjell-lyngheier og -lavhei (T3-C5/C6), samt intermediær kildepåvirket fjellhei (T3-C13). Noen steder har fjellheia høy vannmetning og karakteriseres som fuktmark, særlig i grenser mot jordvannsmyr. Noen av disse lokalitetene er veldig tuete og frostpåvirket. Rødlistearter registrert i tilknytning til fjellhei inkluderer fjellbunke (NT), rypebunke (NT) og smalstarr (VU).

På toppene av fjellheiene finnes rabber av både kalkfattige, intermediære og kalkrike utforminger (T14-C1/C2). På rabbene ble det observert rødlisteartene fjellpryd (NT) og reinrose (NT). Snøleiene er varierte med både svært kalkfattige, svakt kalkfattige og intermediære moderate snøleier (T7-C1/C2/C3), samt seine snøleier (T7-C4/C5/C7). I tilknytning til snøleiene ble flere rødlistearter registrert: snøsoleie (VU), bekkesildre (NT), knoppsildre (NT), reinfrytle (NT) og fjellsnøull (NT). Sistnevnte ble også funnet i jordvannsmyr. I bratte utforminger av fjellheiene finnes det i sidene og forsenkninger kalkfattig ur (T13-C2), samt noe aktiv skredmark (T17-C2). Av sterkt endrede naturtyper fantes små areal med tørrlagt elvebunn (T36-C2). Langs Oksevatnet er det en lang stripe med blokkmark (T27-C1) som relaterer seg til en randmoreneavsetning som går igjennom området. I den sørlige delen av verneområdet øst for Oksevatnet er det en del fjellhei i mosaikk med nakent berg (T1-C2) skapt av prosesser fra istiden (Figur 3). Andre våtmarkstyper i tillegg til nevnte jordvannsmyr inkluderer nedbørsmyr (V3-C2), som forekommer både alene og i mosaikk med jordvannsmyr (V1-C5) med tuete preg. I midten av verneområdet var det også to små lokaliteter med sterkt intermediære og litt kalkrike kilder (V4-C2). Ingen fremmedarter eller problemarter ble registrert. Området er sommerbeite for tamrein.

3.4.3 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Størsteparten av området er uberørt og uten forvaltningsrelevante problemstillinger. De fleste stiene i området er skapt av rein, men det er også registrert menneskeskapt slitasje og stier (Figur 4). I blokkmark øst for selve Oksevatnet er det noe metallskrot og plastsjøppel som bør ryddes (Figur 5). Helt nordøst langs grensa til verneområdet er det en lang grøft ca.

600 m som drenerer det nedsmelta palsmyr-systemet innenfor verneområdet. Denne har ifølge gamle flyfoto vært der siden før 1970. Det er flere varder i områder på toppene av rabber og fjell-lavhei, og det bør unngås at flere settes opp av folk som ferdes i området.

3.4.4 Praktiske utfordringer i felt

Kartlegginga ble gjennomført i starten av august, et tidspunkt som var godt egnet for å bestemme både arter og naturtyper. Værforholdene var fine med sol hver dag, med varierende vindforhold. Terrenget var generelt flatt og enkelt å bevege seg i, og vi fikk mulighet til å kjøre helt frem til Oksevatnet slik at distansen å gå ble mindre.

3.4.5 Usikkerhet og alternative valg

Det forekommer vanskelige overganger mellom vannmettet, fuktig fjellhei og våtmark. Enkelte partier av den fuktige fjellheia er trolig sterkt påvirket av frostprosesser, med forekomst av tydelige stripe- og tuestrukturer som gjenkjennes både på flyfoto og i felt.

3.4.6 Bilder

Figur 5. Mosaikk mellom nakent berg og fjellhei. Foto: Ariane Karlsen

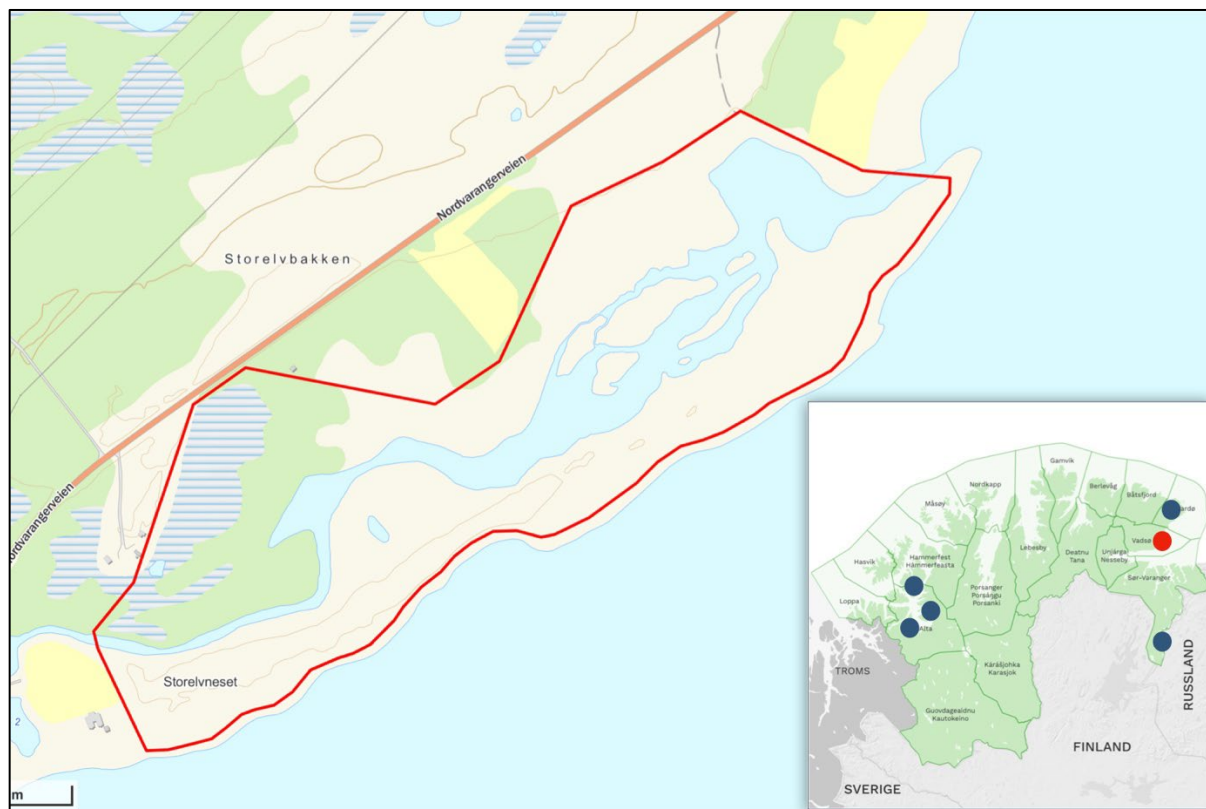
Figur 6: Sjøppel og skrot i blokkmark. Foto: Kine Hals Bødker

Figur 7: Sti i fjellhei. Foto: Kine Hals Bødker

3.5 Storelvosen naturreservat (VV00000039)

Kommune: Vadsø	Verneområde ID: VV00000039
Nettoareal: 220 daa	Verneform: Landskapsvernområde
Kartleggere: Geir Arnesen	Firma: Sállir natur AS

Figur 8. Kart over verneområdene. Kartutsnitt fra Naturbase kart (Miljødirektoratet).

3.5.1 Forvaltningsutfordringer - Sammendrag

Arealet fremstår som uberørt bortsett fra sauebeitet som pågår i området. Det er ikke noen spesielle forvaltningsutfordringer. På tross av at arealet er temmelig lett tilgjengelig ser det knapt ut til å være ferdsel i området, og det ble ikke registrert nevneverdig kjørespor eller erosjon av noe slag.

3.5.2 Naturfaglige observasjoner

Reservatet omfatter utløpsområdet til Storelva. På sørsiden av elva mot havet er det en grov steinstrand (Figur 6) som går over i fjell-lynghei ovenfor strandsonen. Fjellheia er etablert på

en strandvoll med strandavsetninger og det er god drenering og kalkfattige forhold. Stranda og fjellheia opptar rundt halvparten av landarealet i naturreservatet. På nordsiden av elva er det en større strandeng som har fin sonering innover mot supralittoralt miljø. Den ender i en bratt brink i nord. Det er også etablert strandenger på holmer i elva (Figur 7) og i et smalere belte på sørsiden av elva nær utløpet i sjøen. Øvre geolittoral og supralittoral er godt utviklet. De lavere sonene er dårligere utviklet og finnes kun helt fragmentarisk da disse lavereliggende områdene fylles med ferskvann fra elva når det er fjære sjø. I nordøstre deler av reservatet er det jordvannsmyr og kildefremspring som gjør området temmelig ufremkommelig og svært vått. Det er også områder med kraftig kildepåvirket fjellhei og mannshøyt vierkratt (Figur 8) som også er vanskelig forserbart. Trolig er disse krattområdene viktig for en del fuglearter som er knyttet til slikt miljø.

3.5.3 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Området virker å ha god tilstand. Sauebeitet i området er passe sterkt, og det kan virke som at strandenga er et areal dyrene trekker mot da det er godt beite.

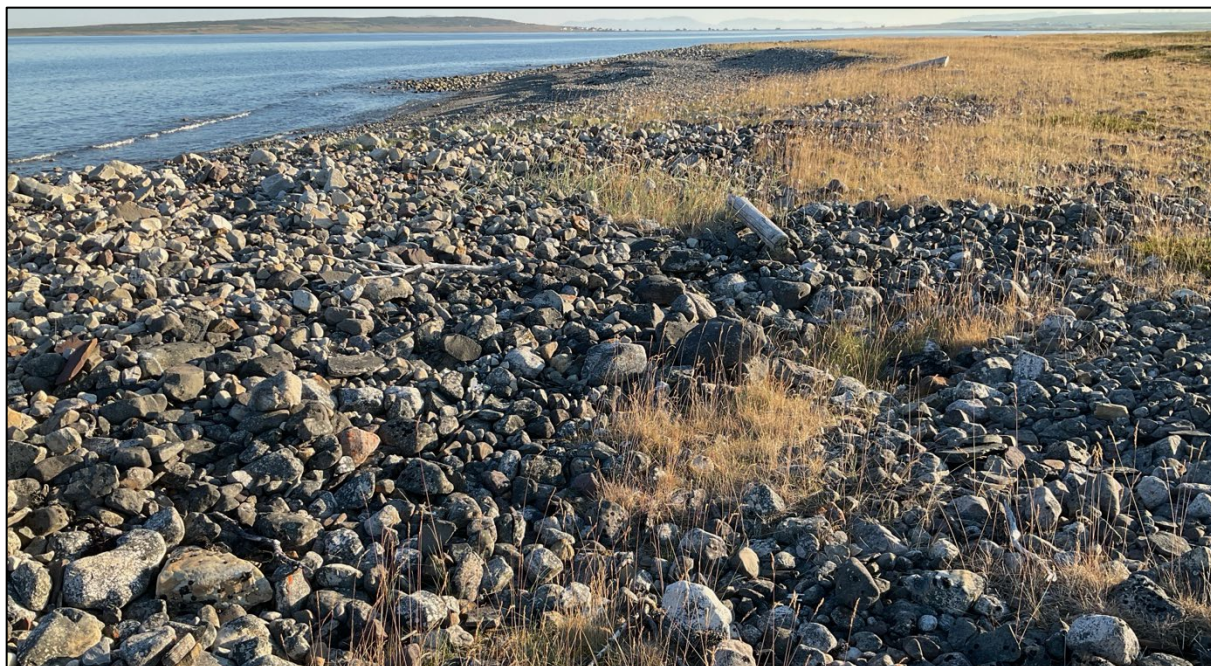
3.5.4 Praktiske utfordringer i felt

Området ble kartlagt i svært godt vær i begynnelsen av august. Noen av de vierbevokste arealene i nordvest var vanskelige å oppsøke på grunn av mannshøyt kratt og at det var svært vått.

3.5.5 Usikkerhet og alternative valg

Naturtypene i reservatet er hovedsakelig temmelig typiske utforminger som var greit klassifiserbare. Noen av de kildevannspåvirkede arealene i nordvest var vanskelige å oppsøke og det var også vanskelig å kartlegge grensen mellom fastmark og våtmark enkelte steder. I overganger mellom kildevannspåvirket fjellhei og jordvannsmyr kan grensesettingen være diskuterbar.

3.5.6 Bilder

Figur 9. Steinstranda som ligger sør i reservatet mot Varangerfjorden. Foto: Geir Arnesen

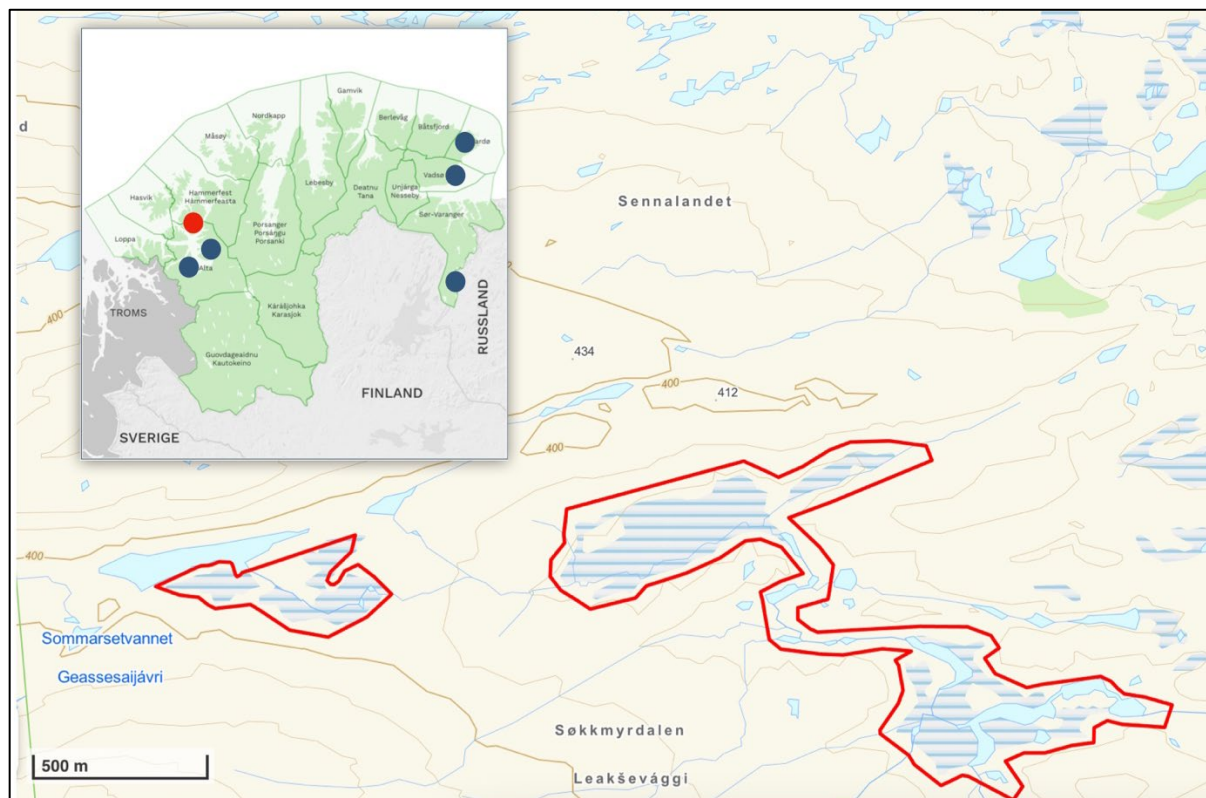
Figur 10. Strandengene i reservatet er hovedsakelig i øvre geolittoral som denne på en holme i elva. I bakgrunnen til venstre sees en større strandeng inn mot fastlandet nordøst i reservatet. Foto: Geir Arnesen

Figur 11. Nordvestre del av reservatet er dominert av kildevannspåvirka områder på grensen mellom våtmark og fastmark. Terrenget er vanskelig å ta seg frem i til fots. Foto: Geir Arnesen.

3.6 Seiland nasjonalpark - delområde 1 og 2 (VV00002436)

Kommune: Alta	Verneområde ID: VV00002436
Nettoareal: 90 daa (delområde 1) og 468 daa (delområde 2)	Verneform: Nasjonalpark
Kartleggere: Hildur Søndergaard Holm, Øystein Kristiansen	Firma: Sállir natur AS

Figur 12. Kart over verneområdene. Kartutsnitt fra Naturbase kart (miljødirektoratet.no).

3.6.1 Forvaltningsutfordringer - Sammendrag

Tabell 5: Forvaltningsrelevante problemstillinger i Seiland nasjonalpark - del 1.

Beskrivelsesvariabler	Arter/ inngrep	Lokaliteter	Situasjon	Tiltak
7TK Spor etter ferdsel med tunge kjøretøy	Kjørespor etter ATV	På tvers av myrene i vestlig prosjektområde. På langs av den	Dyretråkk i spor i vestlig prosjektområde. Erosjonsrisiko	Raking/annen forstyrrelse av spor i flatere partier for å utydeliggjøre tråkk.

		store myra nordligst i østre prosjektområde.	pga. vannføring i østre del av østre prosjektområde.	Plugging/oppdemming av hellende parti med vannføring for å forhindre videre utvikling av spor.
T3-HI Hevdintensitet	Beites av sau og rein	Over hele fastmarka i området.	Jevnt beitepreg.	Beitetrykket er med på å vedlikeholde dagens vegetasjon, og dette bør opprettholdes.

3.6.2 Naturfaglige observasjoner

Kartleggingsområdet er delt inn i to mindre arealer som begge befinner seg i Søkkmyrdalen/Leakševággi sør i Seiland nasjonalpark. Dette dalføret strekker seg fra Store Kufjorden/Stuora Vuodđovuonna i vest til Bekkarfjord/Gearvuonna i øst og skiller seg ut fra det karrige og steinete landskapet mot nord og sør med sin frodige vegetasjon og slakere topografi. Generelt følger høyderykkene samme akse som dalen og gjør at landskapet fremstår som en veksling mellom langstrakte rygger med vegetasjon forbundet med fjellhei, og med tilsvarende langstrakte myrkomplekser med jordvannsmyr, bekker og dammer i forsenkningene. I tillegg finnes mindre arealer med snøleie og rabbe. Dalføret befinner seg i overgangen mellom nordboreal og lavalpin sone.

Tidligere kartlegging i området har poengtert at den naturgitte frodigheten i dalen har gjort at området lenge har vært viktig beite for reinsdyr, og i senere tid som sauebeite (Carlsen mfl. 2022). Det er dokumentert sauebeite frem til 1960 med uvisst omfang med gjenopptakelse fra og med 1995. I dag går både norsk kvit sau og spælsau i området i tillegg til reinen. Det er også dokumentert at skråningene ned mot Bekkarfjord ble slått frem til 1960-tallet.

Selve kartleggingsarealene ligger mot vest i dalføret i nærheten av Sommarsetvannet/Geassesaijávri og følger forsenkningene med myrflater som går fra drøye 380 moh. i det vestre arealet og ned til ca. 310 moh. i det østre. Det østre kartleggingsarealet inneholder også en serie småvann som følger bekken i sin ferd ned mot Bekkarfjord.

Av naturtyper ble det blant annet registrert fjellhei og leside (T3-C4/C5), snøleie (T7-C3/C6), åpen jordvannsmyr (V1-C3), semi-naturlig fukteng (T32-C9) og åpen flomfastmark (T18). Sistnevnte er det tilknyttet usikkerhet, og denne beskrives i avsnittet om usikkerhet og alternative valg under. Med unntak av åpen jordvannsmyr, som i henhold til Miljødirektoratets kartleggingsinstruks skal ha det høyeste kalknivået (KA-i) i nordboreal og lavalpin sone for å være blant de utvalgte typene, er alle naturtypene som ble registrert vurdert som truede eller spesielt verdifulle. Det ble også observert mindre arealer med rabbe (T14-C3), men disse var for små til å bli registrert som egne polygoner da minsteareal er på 250 m² i oppdragsbeskrivelsen.

Rødlistearten reinrose (NT) ble observert i fjelllyngheiene og lesidene, men også på rabbene. Reinrosa er relativt kalkkrevende og vokser gjerne mer karrig, og dukket jevnt opp på høydene med skrinn jord og tilgang på kalkrik berggrunn. Snøull (NT) ble også observert i mindre antall i tilknytning til myrområdene.

3.6.3 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Kjørespor

Spor i forbindelse med kjøring av ATV for reindriften er den tydeligste påvirkningen i jordvannsmyrene i begge arealer, og disse samsvarer med tidligere brukte traséer mellom Store Kufjorden og tellings- og samlingspunktet ved Store Melkevatnet/Vuolimus Mielkejávri. Statsforvalteren samarbeider med den lokale reindriften om kjøring med ATV i nasjonalparken, og tillatelse er gitt til å kjøre i oppmerkede ruter som del av vanlig drift, og fri kjøring kun ved innsamling av dyrene.

Jordvannsmyrene domineres av ulike starr- og myrullarter og er faste nok i strukturen til at ATV-sporene de fleste steder ikke er veldig dype (5-12 cm) med unntak av et par partier. Det vil likevel ta lang tid før vegetasjonen kan forventes å gro til igjen, spesielt i østre del av østre kartleggingsareal hvor helningen på myra gjør at sporene lager grøfter hvor vannet synlig flyter ned mot bekken (se figur 5). Dette påvirker nok hydrologien i myra, dog trolig ikke betydelig. Bevegelsen i vannet kan imidlertid gjøre det vanskeligere for vegetasjonen å reetablere seg i sporene og i verste fall føre til at sporene utvides. Hvis dette er tilfelle bør det vurderes å gjøre tiltak som for eksempel små oppdemninger i sporene for å bryte opp vannstrømmen.

En alternativ trasé for ATV ble markert i 2023 og ble også vurdert som del av dette kartleggingsoppdraget. Den nye traséen følger høyderyggene og går for det meste over fjellhei og leside (Figur 4), med et par mindre krysninger av våtmark og bekker.

Praktiske utfordringer med tanke på trasévalg med ATV involverer å finne en balanse mellom hva som er mest hensiktsmessig for føreren, og hvor kjøringen forårsaker minst skade på vegetasjonen. Vegetasjonstype, jorddybde, vannmetningsgrad og helning vil i første omgang påvirke hvor dype kjøresporene blir over tid, og retning og posisjon i landskapet vil påvirke om sporene vil oppføre seg som vannrenner og eventuelt føre til erosjon. Rent vegetasjonsmessig kan en forvente at urter og gress, som er best tilpasset forstyrrelse, vil reetablere seg raskest, mens lyngarter vil trenge betydelig lengre tid, og saktevoksende arter på for eksempel rabber vil trenge lengst tid. Samtidig er rabber stort sett uten jordlag som kan slites bort, og ofte ha svært sparsommelig vegetasjon. I tillegg ligger de hovedsakelig på høyder, noe som gjør at erosjonsproblematikken med overflatevann minimeres eller ikke er til stede ettersom jorddybden kan forventes å være grunnere og det blir derfor mindre arealer som kan samle opp vann ovenfra. Følger traséen derimot for bratte skråninger, kan erosjon oppstå også i disse områdene.

Som andre naturtyper i fjellet, er rabbe (T14) rødlistet. Jordvannsmyrene (V1) som ble utfigurert under denne kartleggingen er derimot ikke rødlistede. Allikevel er myr som kjent viktig for blant annet lagring av karbon og vann, og dens ekstremt saktevoksende natur gjør at den ikke bør være del av en kjøretrasé hvis dette kan unngås. Klopping er et tiltak som allerede er påbegynt på strekninger hvor kjøresporene allikevel krysser myrområder, og dette kan vurderes på flere deler av traséen.

Det bør også vurderes hvilken påvirkning kjøringen har på rødlistede arter i området. Den rødlistede reinrosa (NT) ble observert på flere steder, for det meste i de lyngdominerte heiene. Snøull (NT) ble observert i deler av myrene og i mindre våte søkk. Hvorvidt de individuelle artene kan unngås å forstyrres bør vurderes i videre valg og oppfølging av kjøretraséer.

Det bør vurderes å involvere naturfaglig ekspertise i oppfølging og eventuelle valg av nye traséer for kjøring med ATV.

Beitetrykk

En annen viktig påvirkning på området er beitepreg fra sau og rein. I løpet av kartleggingen ble det tydelig at både sau og rein sprer seg over store områder på øya, og gjør at en kan forvente et generelt relativt lavt, men kontinuerlig beitetrykk. I utgangspunktet er dette positivt for å opprettholde den biologiske variasjonen, særlig i de frodige lesidene. Vi fikk også inntrykk av — selv om tre dager ikke gir et sikkert datagrunnlag — at sauen oppholder seg i høyere tetthet i det frodige beltet i Søkkmyrdalen, og spesielt i området rundt det østre kartleggingsarealet. Ut ifra hvordan området fremstår i dag, ser beitetrykket ut til å ha en vedlikeholdende effekt på vegetasjonen uten å føre til unødig slitasje over større områder.

3.6.4 Praktiske utfordringer i felt

Kartleggingsområdet ligger et par timers gange over krevende terreng med stedvis bratt stigning fra hurtigbåtkai på Alteneset. Det ble derfor valgt å overnatte i telt i nærheten av området. Værforholdene var svært gode med sol og delvis overskyet vær, og tillot dermed at arbeidet foregikk uten problemer.

Nasjonalparkforvalter Ingunn Ims Vistnes var til stede under deler av kartleggingen, og bidro med kunnskap om området.

3.6.5 Usikkerhet og alternative valg

De åpne gress-og lyngdominerte heiene rundt myrområdene ble kartlagt som fjelltypene hei- og leside (T3), da området ligger rundt 300 moh. og ble i tråd med den tidligere kartleggingen i Bekkafjorden vurdert til å først og fremst være uten trær grunnet klimatiske betingelser. Ved Store Melkevatn og Melkelva lenger øst er det forekomster av spredte, relativt store trær, og ned mot Bekkarfjord tett bjørkeskog. Holmene i Melkevatna er

hovedsakelig uten høy vegetasjon, mens de som ikke er tilgjengelige for rein og sau er tresatte. De klimatiske betingelsene ligger altså stedvis tilrette for forekomst av høyere vegetasjon, og det er usikkert om områdene som ble vurdert til å bestå av fjellnatur i denne kartleggingen i virkeligheten er åpent grunnnet lang tids beite. Da kartleggingsområdet ligger noe høyere over havet enn de tresatte områdene i nærheten, og var uten tegn på tilvekst av bjørkekratt ble det konkludert at området sannsynligvis først og fremst er åpent av klimatiske årsaker. Allikevel er den historiske, langvarige bruken til beite og slått sentral for dagens frodige vegetasjon på Seiland.

En annen usikkerhet i naturtypekartleggingen er knyttet til de frodige områdene langs bekken som renner gjennom det østlige kartleggingsområdet, og er dekket av høyvokste graminider med sterk tuedannelse. Noen steder lå disse i overgangssonen mot myr, andre steder mot hei og leside. Disse områdene har tydelig beitepåvirkning, i tillegg til at de får høyt tilsig av vann fra bekken, og vegetasjonen er sannsynligvis et resultat av en kombinasjon av disse to faktorene. Det var noe variasjon i vurdering av flompåvirkning relativt til beitepåvirkning i disse lokalitetene, avhengig av vegetasjonssammensetningen, og derfor ble noen av disse kantsonene utfigurert som den hevdbetingede semi-naturlig fukteng (T32-C9), og andre steder den flombetingede åpen flomfastmark (T18) med beitepåvirkning.

3.6.6 Bilder

Figur 13. Kjørespor i jordvannsmyr i vestre kartleggingsområde. Også synlige spor etter dyr som bruker sporene som tråkk.

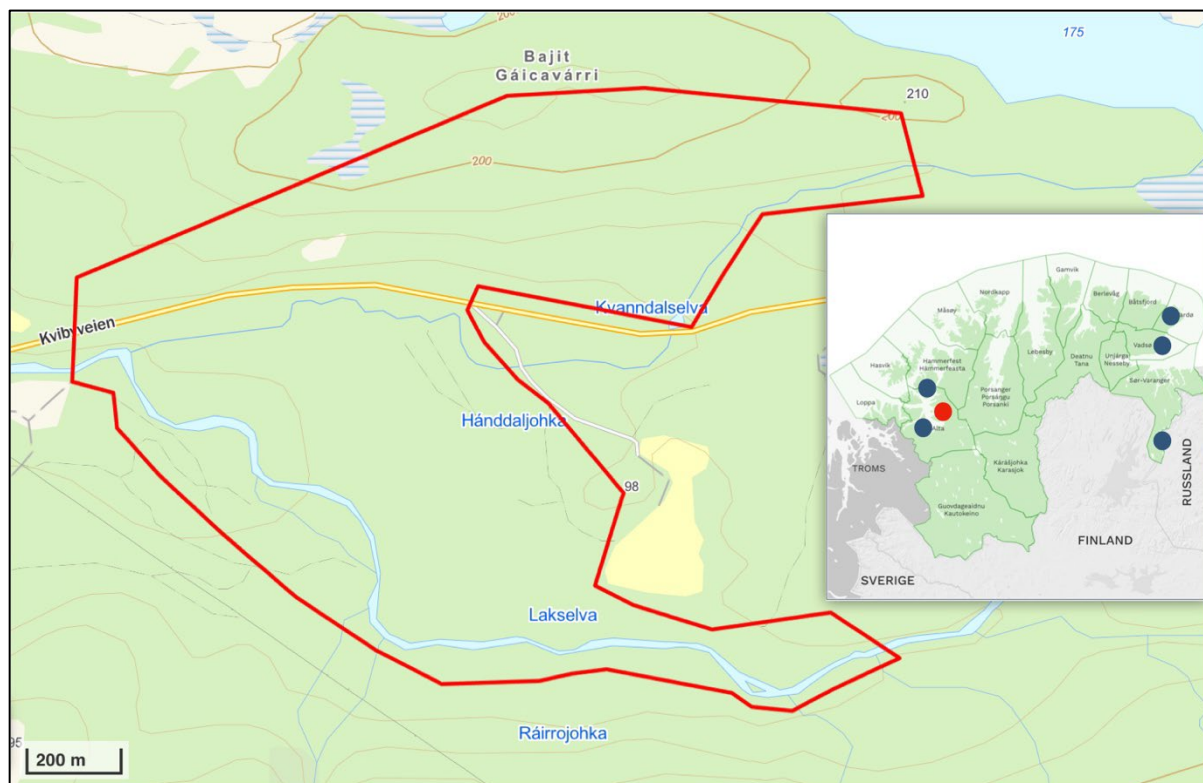
Figur 14. Nyanlagt trasé over fjellhei med kreblingdominans.

Figur 15. Kjørespør i hellende myr lengst øst i området. Foto: Ingunn Ims-Vistnes.

3.7 Leirbotndalen naturreservat (VV00002491)

Kommune: Alta	Verneområde ID: VV00002491
Nettoareal: 1159 daa	Verneform: Nasjonalpark
Kartleggere: Ariane Karlsen, Bendik Sivertsen, Hildur Søndergaard Holm og Øystein Kristiansen	Firma: Sállir natur AS

Figur 16. Kart over verneområdet. Kartutsnitt fra Naturbase kart (miljødirektoratet.no).

3.7.1 Forvaltningsutfordringer - Sammendrag

Tabell 6: Forvaltningsrelevante problemstillinger i Leirbotndalen naturreservat.

Beskrivelsesvariabler	Arter/inngrep:	Lokaliteter	Situasjon	Tiltak
7 TK: Spor etter ferdsel med tunge kjøretøy	Kjørespor	Nedre furuplatå	Marktrykk etter tunge kjøretøy	Opphør av ferdsel med tunge kjøretøy

7 TK: Spor etter ferdsl med tunge kjøretøy	Kjørespor	Skog i sørvest	Kjørespor fra nordvest til sørøst	Opphør av ferdsl med tunge kjøretøy
MdirPRFI: Fysiske inngrep	Stier	Nedre furuplatå		Vedlikeholde og markere stier som befinner seg på egnede plasser
MdirPRFI: Fysiske inngrep	Plastbiter på gjerde	Sørvest i/utenfor verneområdet	Plasten kan løsne og forsøple i verneområdet	Bytte ut plasten med noe annet, for eksempel tekstil av naturmateriale
MdirPRPA: Problemarter	Gran	Nordvest i skråningen sør for veien	Fare for at grana sprer seg	Uttak av gran

3.7.2 Naturfaglige observasjoner

Leirbotndalen naturreservat i Alta kommune ligger i overgangsseksjon (OC) og nordboreal sone (NB). Verneområdet preges av et variert terreng med tydelige gradienter i geologi, topografi og vegetasjon. Området består av et terrasselandskap der furuskog dominerer på terrasseflatene, mens bjørkeskog og gråorskog finnes i lavere partier langs Ráirrojohka og Kvandalselva.

I den nordlige delen av naturreservatet finnes et stort bærlyngskogsområde (T4-C1/C5/C6), med mye liggende dødved og to fattige jordvannsmyrer. Feltsjiktet her er dominert av blålyng (*Phyllodoce caerulea*) og krekling (*Empetrum nigrum*). Nedenfor dette området finnes et område med skog dominert av bjørk med innslag av osp, selje og rogn, og med store variasjoner i kalkinnhold og uttørkingsfare (T4-C3/C4/C6/C7/C10). Enkelte partier er også påvirket av kildevann og danner høgstaude-skoger (T4-C18/C19). Skredaktivitet har formet landskapet her, noe som gjenspeiles i den hyppige forekomsten av tresatte blokker i

skogen, og noen åpne blokkmarker (T27-C1). I de bratteste partiene er det høye vegger med nakent berg (T1-C6).

Løvskogpartiene i de lavere delene av dalen består hovedsakelig av gråor (*Alnus incana*), som vokser i forsenkninger og langs bekkedrag, mens åpen lågurtbjørkeskog med innslag av silkeselje (*Salix pentandra*) dominerer i lia nord for vegen. Feltsjiktet her er artsrikt, med engkvein (*Agrostis capillaris*), hengeaks (*Melica nutans*), hundekjeks og skogstorkenebb som dominerende arter. Flere sørlige arter er registrert, og lokaliteten markerer nordgrensen for trollbær (*Actaea spicata*).

Sør for veien er mye av skogen dominert av bjørk og gråor, og den er flompåvirket i de lavereliggende delene nærmest elvene. Skogen er frisk og med stedvis kildevannspåvirkning, noen steder i veksling med sumpskog. Arter som skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), ballblom (*Trollius europaeus*), hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), mjødukt (*Filipendula ulmaria*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*). Bregnekratt med strutseving (*Matteuccia struthiopteris*), skogburkne (*Athyrium filix-femina*) og saueteig (*Dryopteris expansa*) er utbredt.

Furuskogen i øst har spor etter tidligere skogbruk. Det er kjørespor i den nordøstre delen av furuskogen, noe som indikerer menneskelig aktivitet og påvirkning. Noen av furuene er store og gamle (frøtrær/livsløpstrær), mens det ellers er yngre trær av furu og bjørk (hogstklasse 3). Det er også partier med yngre skog i områder med tidligere hogst vest for Ráirrojohka.

Ved utløpet fra Bannasgamelva ned mot Ráirrojohka, sørvest i lokaliteten, er et større område dekket av spredte renner med stein, grus og løv, sannsynligvis etter en nylig flom- eller skredhendelse (Figur 17).

3.7.3 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Området har variert vegetasjon med en blanding av naturskog og menneskepåvirkede skogsområder. Tidligere skogbruk, spesielt i furuskogen sør for veien og bjørkeskogen på vestsiden av Ráirrojohka, har påvirket skogens struktur og dødveddynamikk. Det er noen spor etter ferdsel med tunge kjøretøy til stede (Figur 18). Det er også stier i området som med fordel kan merkes slik at ferdselen kanaliseres (Figur 19).

Flompåvirkede skogsområder langs Ráirrojohka og Kvandalselva er spesielt sårbare for endringer i vannføring og hydrologiske inngrep. Klimaendringer kan føre til hyppigere og kraftigere flommer, noe som kan påvirke vegetasjonssammensetningen og stabiliteten i disse skogtypene.

I skogen på nordsiden av veien kan skredaktivitet påvirke skogens sammensetning over tid, og oppfølging av vegetasjonssuksessjon i disse områdene kan gi innsikt i naturlige

gjenopprettingsprosesser. Kildepåvirkede partier i bjørkeskogen har stor verneverdi på grunn av sin artsrikdom og bør skjermes mot menneskelig forstyrrelse.

I sørvest grenser lokaliteten mot et gjerde markert med plastposer (Figur 20). Disse kan lett havne innenfor reservatgrensen og bidra til forsøpling.

Vest i skråningen sør for veien er det flere grantrær (Figur 21). Gran er kategorisert som problemart, og trærne bør tas ut for å hindre spredning.

3.7.4 Praktiske utfordringer i felt

Kartleggingsområdet lå lett tilgjengelig fra vei. Sørsiden av Ráirrojhka kunne nås ved å gå ca. 1 km fra Nyeng. Kartleggingen ble gjort på slutten av en tørr sommer. Vannstanden i elvene var derfor lav, og flere av elvene kunne krysses forsvarlig på mindre dype partier. Deler av kartleggingsområdet hadde bratte partier. Vi unngikk de bratteste bergveggene ved å gå rundt for å komme til de øverste partiene.

3.7.5 Usikkerhet og alternative valg

Det kan være usikkerhet knyttet til grenseoppgangen mellom ulike vegetasjonstyper, spesielt i overgangen mellom flom- og sumpskog i de lavere delene.

3.7.6 Bilder

Figur 17. I sørvest er det spredte renner med stein, grus og løv, sannsynligvis etter en nylig flom- eller skredhendelse. Foto: Hildur Søndergaard Holm

Figur 18. Spor etter ferdsel med tunge kjøretøy. Foto: Hildur Søndergaard Holm

Figur 19. Stier i verneområdet kan merkes for å kanalisere ferdselen. Foto: Ariane Karlsen.

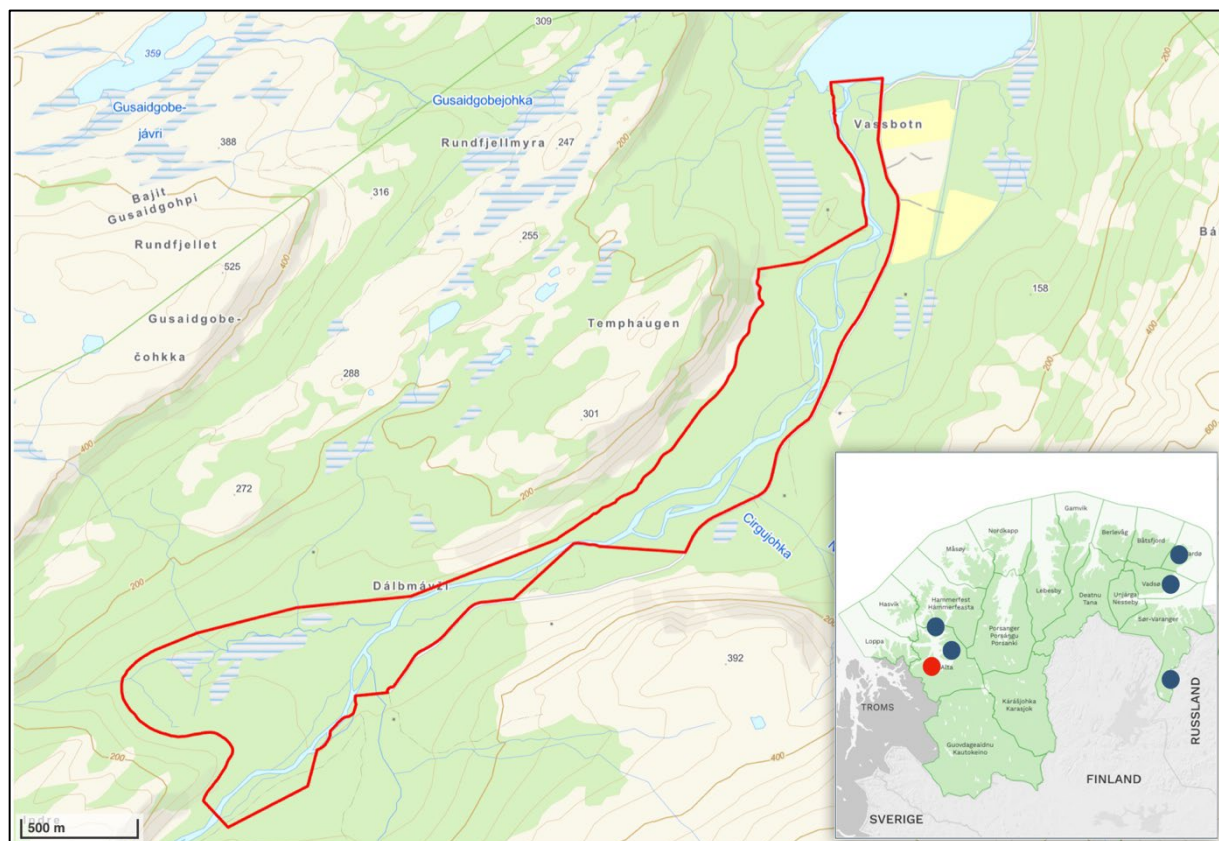
Figur 20. Plastposer er knytt opp på gjerde og kan forsure naturreservatet. Foto: Hildur Søndergaard Holm

Figur 21. Det er flere grantrær vest i skråningen sør for veien. Foto: Ariane Karlsen

3.8 Vassbotndalen naturreservat (VV00000013)

Kommune: Alta	Verneområde ID: VV00000013
Nettoareal: 1459 daa	Verneform: Naturreservat
Kartleggere: Gunnar Kristiansen og Renata Rucka.	Firma: Natur og Samfunn AS

Figur 22. Kart over verneområdet. Kartutsnitt fra Naturbase kart (miljødirektoratet.no).

3.8.1 Forvaltningsutfordringer - Sammendrag

Tabell 7: Forvaltningsrelevante problemstillinger i Vassbotndalen naturreservat.

Beskrivelsesvariabler	Arter/inngrep:	Lokaliteter	Situasjon	Tiltak
7FA Fremmede arter	Sitkagran	2110211642	spredning	fjerning
5 XG	Kollapset bru	2410211585	Påvirker lokaliteten	fjerning

3.8.2 Naturfaglige observasjoner

Vassbotndalen naturreservat ligger i mellomboreal vegetasjonssone i svakt oseanisk seksjons. Området består av store elvesletter i høydelaget 30-35 moh. langs Vassbotnelva ovenfor Vassbotnvatn i en trang og lav dalgang med flat bunn. Sørøstlige del strekker seg opp åssidene til høydelagene 100 moh. Berggrunnen består overveiende av kalkfattig sandstein som gir lite grunnlag for forekomst av basekrevende arter. Nord i dalføret kommer det inn kalkrik grønnstein som gir et godt grunnlag for mer krevende arter. Store deler av området er overdekket av grove elve- og bekkeavsetninger i dalbunnen. Torv og myr og moreneavsetninger kommer inn sørøst i området.

Det er fra tidligere registrert kolavalmue (EN) på elveører langs elva. Sibirkjuke (VU) er registrert på gråor. Det er også gamle funn fra området av flere sjeldne arter knyttet til flomskogsmarkene som ikke ligger i artskart (Sigmund Sivertsen).

Elva er svært dynamisk med store flommer som medfører dannelse av store flomsletter med utbredelse av svært frodig flomskogmark (Figur 23). Høgstaudeskog dominert av gråor med innslag av grov svartvier og bjørk hadde stor utbredelse. Inne i flomskogsmarkene forekommer gamle elveløp og flomløp i ulike suksesjoner og sumppregete områder der grunnvannet er oppe i dagen. Elveavsetningene er meget grove som medfører overganger fra flomskogsmark til lågurtskog dominert av bjørk og gråor, og etter hvert lyngpregete åpne elvesletter (overganger selv ved små høydeforskjeller) med innslag av furu i øvre, sørøstre del. Dette er svært særpreget for området. Endel av furuskogen er trolig tatt ut fra tidligere tider (flere hogststubber vistes), men det forekom enda enkelte meget gamle furutrær i dette området (Figur 24). Det var svært lite død ved av furu.

Rikmyr forekom i sørøst i hellende terreng under åssiden og små områder med rikmyrkanter og rik sumpskog forekom også i nordøst i den slake åssiden.

Langs elva er det flere små åpne flomfastmarker med grovt substrat, de fleste er under 250 m² og ble derfor ikke utfigurert som egne kartleggingsenheter. Den største elveøra hadde flere forekomster av kolavalmue (EN) (Figur 25) som også er registrert fra området fra tidligere. Den ble ikke gjenfunnet for ett par år siden fra dette området.

Flomskogsmarkene hadde mye død ved av gråor og svartvier og potensialet for forekomster av krevende vedboende arter er stort. Det ble registrert enkelte krevende arter og av rødlistearter ble korallpiggsopp (NT) (Figur 26) registrert på død ved av gråor sentralt i området. Jodoformhette (NT) ble også registrert på frodig flomskogsmark med mye strø.

3.8.3 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Det forekom en god del plantet sitkagran sentralt i området på sørsiden av elva som sprer seg på elvesletta (Figur 27). Dette kan være arealer som tidligere kan ha vært naturbeitemark. Spredningen av sitkagran kan påvirke tilstanden til skogen i området.

På den store åpne flomfastmarka i nedre del av området, på sørsiden av elva, står det igjen ei gammel kollapset bru som har krysset elva i tidligere tider (Figur 28). Historiske flyfoto viser at brua krysset elva i dette området tidligere når arealene besto av flomskogsmark med to elveløp. Elva har skiftet elveleie under flom, og brua er trolig tatt/skadet av flommen. På den åpne flomfastmarka ble det registrert flere forekomster av kolavalmue. Det kan vurderes om brua bør fjernes fra området.

3.8.4 Praktiske utfordringer i felt

Området ble kartlagt 28. og 29. august. Det var gode forhold med oppholdsvær og sol under kartleggingen. For å komme til de sørlige og indre delene av området og flomskogmarker og øyer sentralt i området måtte en stadig krysse elva og flomløp noe som var endel utfordrende for feltarbeidet der en dels måtte gjennomføre noen sikkerhetsmessige forholdsregler.

3.8.5 Usikkerhet og alternative valg

Området har store elvesletter langs elva med arealer med gråordominert flomskogsmark. Det inngår flere flomløp og sumpskogspregete partier. Elva forgrener seg flere steder. Det er noe usikkert hvor store arealer som er flompåvirket, men trolig er betydelig deler flomutsatte og store deler av elveslettene ble avgrenset som dette. Nedre deler hadde innslag av litt ung engpreget bjørkedominert skog i nord (ved landbruksarelane på motsatt side av veien/reservatgrensen) som var hogstpåvirket fra de senere år. Dette er trolig arealer der det har beitet dyr tidligere, men som ikke har vært seminaturlig eng. Det er utfra flybilder tatt ut skog til vedhogst i dette området tidligere. Øvre deler av området har også dels beitepreg fra gammelt av, men det er også her snakk om beiteskog (flybilder viser ingen åpne områder). På sørsiden av elva ble et areal avgrenset som seminaturlig eng i tidlig gjenvekstsukkesjonsfase. Området var engpreget med småskog og historiske flyfoto viser at arealet var dels tresatt fra gammelt av. Det er trolig, med noe usikkerhet, snakk om dels tresatt naturbeitemark eller slåtteeng. Det var en også her en gammel hytte/seter sør for området på veisiden av elva. Arealene lenger ned på elvesletta hadde mye innslag av engarter, men ble utfigurert som lågurtskog og ikke naturbeitemark i sein gjenvekst (med usikkerhet).

3.8.6 Bilder

Figur 23. Svært frodig flomskogsmark på elveslettene langs elva.

Figur 24. Meget gammel furu sørøst i området. Foto: Gunnar Kristiansen

Figur 25. Forekomst av kolavalmue (EN) på grov, åpen flomfastmark/elvør langs elva. Foto: Gunnar Kristiansen

Figur 26. Forekomst av korallpiggsopp på grår i fra flomskogsmarka langs elva.

Figur 27. Spredning av sitkagran sør i området langs gammelt flomløp.

Figur 28. Kollapset gammel bru på åpen elveør.

4 Referanser

Artsdatabanken (2021, 24. november). Norsk rødliste for arter 2021.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken (2023, 11. august). Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>

Carlsen, T. H., Hinderaker, S. E., Arnesen, G., Plathe, E. & Johansen, K. S. 2021. Basiskartlegging av utvalgte verneområder i Troms og Finnmark.

Sállir rapport er et elektronisk tidsskrift der Sállir natur AS publiserer oppdragsrapporter. Sállir natur AS er et naturfaglig konsultentselskap med base i Tromsø. Vi er eksperter på nordområdene og Arktis.

Kontaktinformasjon:

Solheimveien 12,
9415 HARSTAD
Org.nr 924 582 022

www.sallirnatur.no

Arkivsaksnummer: 2025/289-21

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 12.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	9/2025	25.09.2025

Orienteringssaker fra forvalter

Innstilling fra forvalter

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar sakene til orientering.

Saker

Arbeidsplan for forvalter høsten 2025: Følge opp tiltaksplan og saker til styret, følge opp budsjett og innkjøp, oppdatere hjemmeside, bildebank, artsobs og naturoppdrag. Vurdere prosjekter rundt natursti, naturrestaurering og klimaplanlegging.

Styreleder Hege er med i referansegruppa som skal utrede organiseringen av verneområdeforvalterne – hvilke innspill vil vi gi?

Nordmannsjøkelen har kommet med på Global Glacier Casualty List, en liste over breer som har smeltet bort eller er i ferd med å gjøre det. Initiativ fra NVE. Forvalter har bidratt med bilder og innspill til tekst. Presentert på parkens Facebook-side.

Vår Facebook-post med svømmende rein i Lille Kufjord, filmet og delt med tillatelse fra Lene Monica Gaino, gikk viralt og har pr nå 2170 likes og 149 delinger. Den førte også til at Facebook-siden vår fikk ca 340 flere følgere, og vi har nå rundt 2100 følgere. Mange seere er fra Canada (29%), Grønland (12%) og Alaska. Det er en hovedvekt av menn som har sett filmen, og en klar hovedvekt av ikke-følgere som har sett filmen.

Våre følgere består pr nå av 53% kvinner og 47% menn, og det er flest i aldersgruppa 45-54 år. 79% av følgerne bor i Norge, 6% i Canada, 2% i både USA, Finland og Sverige, og 1% på Grønland og i Tyskland.

Arkivsaksnummer: 2025/289-18

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 03.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	22/2025	25.09.2025

Eventuelt - styremøte 25.09.25